

**ІНФОРМАЦІЙНА ВІДКРИТІСТЬ
САЙТІВ МІСЬКИХ РАД СТАНОМ НА 2012 р.
ЯКІ ЗМІНИ ВІДБУЛИСЯ**

ІКЦ “Легальний статус”

Київ

2012

Видання здійснене за підтримки Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

Погляди, викладені тут, належать авторам цієї роботи і не можуть ні за яких обставин вважатися такими, що виражають офіційну точку зору Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

Ця інформація та розробки є вільними для копіювання, перевидання та поширення по всій території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача та якщо при таких копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора і суб'єкта майнового права на цю інформацію та розробки.

Корчинський Сергій

Інформаційна відкритість сайтів міських рад станом на 2012 р. Які зміни відбулися. / С. М. Корчинський. - К. : Леста, 2012. – 43 с.

Видання містить, насамперед, результати моніторингу рівня інформаційної відкритості сайтів міських рад та оцінку їх наповненості. Видання буде корисним керівникам органів місцевого самоврядування, експертам з питань інформаційної політики, активістам громадських організацій.

РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО.

© Інститут громадянського суспільства, 2012.

© ІКЦ “Леста” (макет), 2012.

ВСТУП

Протягом 2008 – 2010 років Інститутом громадянського суспільства було проведено моніторинг сайтів обласних рад, міських рад обласних центрів та міських рад других за величиною міст областей України, згідно розробленої фахівцями інституту методики. Сайти оцінювалися на наявність певної інформації та документів які відображають діяльність відповідних органів місцевого самоврядування. Зверталася увага на доступність до цієї інформації, зручність у користуванні інтернет ресурсами та їх відповідність деяким технічним вимогам. Результати моніторингу оприлюднені на прес-конференціях, і викладені у звітах (*«Звіт за результатами проведеного моніторингу офіційних представництв обласних рад в мережі інтернет»*, *«Звіт за результатами проведеного моніторингу офіційних представництв міських рад обласних центрів в мережі Інтернет»*, *«Звіт за результатами проведеного моніторингу сайтів офіційних представництв міських рад других за величиною міст в областях України в мережі Інтернет»*), ознайомитись з якими можна в електронному форматі на сайті Інституту громадянського суспільства у розділі **«Бібліотека видань»**.

Додатково протягом 2011 року проведено моніторинг сайтів Обласних державних адміністрацій на наявність та доступність до документу *«Стратегія розвитку області»* та інших супутніх документів за окремою методикою.

Також у 2012 р. проведено оцінку **сайтів обласних рад** на наявність наступної інформації:

- *«Доступ до публічної інформації (наявність окремого розділу з відповідним наповненням)»*;
- *«Обговорення проектів НПА»*;
- *«Відомості про громадські ради»*.

У процесі моніторингу виявлені найкращі та найгірші сайти, низьку недоліків в інформуванні громадськості - надані деякі рекомендації щодо покращення технічного стану, інформаційної наповненості та доступу до інформації.

Не найкращий стан багатьох інтернет ресурсів став приводом проведення повторного моніторингу деяких офіційних представництв органів місцевого самоврядування, який відбувався протягом 2012 року. До об'єктів моніторингу увійшли сайти міських рад, які були відсутні (знаходилися на етапі наповнення, модернізації) в мережі інтернет на момент проведення попереднього моніторингу або мали найгірші показники серед інших.

Метою проведеної роботи є оцінка стану обраних офіційних інтернет представництв міських рад порівняно с результатами моніторингу сайтів, який проводився раніше. Виявити найкращі практики та нововведення, надати рекомендації щодо покращення наповнення інтернет ресурсів та доступу до інформації на них згідно з отриманими результатами.

ОБ'ЄКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАЯВНОСТІ САЙТІВ станом на кінець 2012 р.

До переліку повторного моніторингу, який відбувався протягом 2012 р., увійшли сайти **Севастопольської, Ужгородської, Дніпропетровської, Черкаської, Тернопільської, Івано-Франківської, Чернігівської** міських рад обласних центрів. Сайти **Севастопольської та Ужгородської** міських рад були взагалі відсутні на кінець 2009 р. як самостійні інтернет ресурси. Сайт **Дніпропетровської** – працював не коректно або зовсім не працював, тому не увійшов до переліку моніторингу. Нова версія сайту **Черкаської** міської ради знаходилась в процесі наповнення. У 2009р. оцінювалась стара версія інтернет ресурсу. Інші зазначені сайти отримали найнижчі загальні показники щодо наявності і доступності до інформації за попереднім моніторингом.

Станом на кінець 2012 р. всі міські ради обласних центрів і м. Севастополь мають власні офіційні інтернет представництва. Що правда змінилися інтернет адреси **Ужгородського, Дніпропетровського, Черкаського, Тернопільського** офіційних представництв. Всі ці сайти можна швидко та легко знайти за допомогою загальної пошукової системи **Google**.

З сайтів міських рад других за величиною міст областей України до переліку потрапили: **Лозівський, Новодністрівський, Жмеринський, Калуський, Ізмаїльський, Дрогобицький, Мукачівський, Ніжинський, Новокаховський** офіційні інтернет ресурси. Два інтернет представництва (**Лозівської та Новодністрівської** міських рад станом на 10 листопада 2010 р.) мали на своїх сторінках повідомлення про модернізацію сайтів, містили велику кількість пустих розділів, що робило неможливим їх остаточний моніторинг. Сайти **Жмеринської, Калуської, Ізмаїльської та Дрогобицької** міських рад за даними першого моніторингу (11.06.2010–21.09.2010) мали на своїх сторінках деякі пусті розділи без повідомлення про модернізацію. За даними повторного моніторингу цих сайтів через певний час (08.11.2010–10.11.2010) більшість пустих розділів залишилися пустими. До того ж сайт **Дрогобицької** міської ради мав один з найнижчих загальних показників, як і сайти **Мукачівської, Ніжинської** (найнижчий серед усіх), **Новокаховської** міських рад.

Адреси офіційних сайтів міських рад обласних центрів та других за величиною міст в областях України, які увійшли до переліку повторного оцінювання

	Міська рада	Адреса сайта (2012 р.)	Примітки
Міські ради обласних центрів			
1.	Севастопольська	http://sevsovet.com.ua/	сайт був відсутній
2.	Ужгородська	http://rada-uzhgorod.gov.ua/	сайт був відсутній
3.	Дніпропетровська	http://dniprorada.gov.ua/	фактично не працював
4.	Черкаська	http://www.rada.cherkassy.ua/ua/	нова версія сайту
5.	Тернопільська	http://www.rada.te.ua/	найнижчий загальний показник
6.	Івано-Франківська	http://www.mvk.if.ua/	найнижчий загальний показник
7.	Чернігівська	http://www.chernigiv-rada.gov.ua/	найнижчий загальний показник
Міські ради других за величиною міст областей України			
8.	Новодністрівська	http://miska-rada.com.ua	фактично не працював
9.	Лозівська	http://lozova.org	фактично не працював
10.	Калуська	www.kalushcity.if.ua	мав деяку кількість пустих розділів
11.	Ізмаїльська	http://www.izmail-rada.gov.ua/	мав деяку кількість пустих розділів
12.	Жмеринська	http://zhmerinka-adm.gov.ua	мав деяку кількість пустих розділів
13.	Мукачівська	http://www.mukachevo-city.org/	найнижчий загальний показник
14.	Ніжинська	www.nizhynrada.org	найнижчий загальний показник
15.	Новокаховська	http://novakahovka.com.ua	низький загальний показник
16.	Дрогобицька	www.drohobych-rada.gov.ua	низький загальний показник

Зміни інтернет адрес, офіційні назви сайтів

Сайти міських рад обласних центрів

Адреси офіційних сайтів міських рад обласних центрів

	Міська рада	Адреса сайту (2009р.)	Адреса сайту (2012р.)
1.	Севастопольська	http://www.sevastopol-adm.gov.ua/ua/	http://sevsovet.com.ua/
2.	Вінницька	http://www.vmr.gov.ua/	http://www.vmr.gov.ua/
3.	Луцька	http://www.lutsk.ua/	http://www.lutsk.ua/
4.	Дніпропетровська	http://www.rada.dp.ua/	http://dniprorada.gov.ua/
5.	Донецька	http://www.lukyanchenko.donetsk.ua/	http://www.lukyanchenko.donetsk.ua/
6.	Житомирська	http://www.zt-rada.gov.ua/	http://zt-rada.gov.ua/
7.	Ужгородська	http://www.rada.uzhgorod.ua/	http://rada-uzhgorod.gov.ua
8.	Запорізька	http://www.meria.zp.ua/	http://www.meria.zp.ua/
9.	Івано-франківська	http://www.mvk.if.ua/	http://www.mvk.if.ua/
10.	Київська	http://kmr.gov.ua/	http://www.kmr.gov.ua/
11.	Кіровоградська	http://www.region.in.ua/elisavet/elisavet_u.html	http://kr-rada.gov.ua/
12.	Луганська	http://gorod.lugansk.ua/	http://www.gorod.lugansk.ua/
13.	Львівська	http://www.city-adm.lviv.ua/	http://city-adm.lviv.ua/
14.	Миколаївська	http://gorsovet.mk.ua/	http://www.gorsovet.mk.ua/
15.	Одеська	http://www.misto.odessa.ua/	http://www.odessa.ua/ua/council/
16.	Полтавська	http://www.meria.poltava.ua/	http://www.rada-poltava.gov.ua/
17.	Рівненська	http://www.city-adm.rv.ua/	http://www.city-adm.rv.ua/
18.	Сумська	http://www.meria.sumy.ua/ua/	http://meria.sumy.ua/
19.	Тернопільська	http://www.city.gov.te.ua/	http://www.rada.te.ua/
20.	Харківська	http://city.kharkov.ua/	http://www.city.kharkov.ua/uk/
21.	Херсонська	http://www.city.kherson.ua/	http://www.city.kherson.ua/
22.	Хмельницька	http://www.khmelnysky.com/	http://www.khmelnysky.com/
23.	Черкаська	http://www.ckrada.com/	http://www.rada.cherkassy.ua/ua/
24.	Чернівецька	http://www.city.cv.ua/Ukrainian/CityCouncil/	http://chernivtsy.eu/
25.	Чернігівська	http://www.chernigiv-rada.gov.ua/	http://www.chernigiv-rada.gov.ua/

Станом на 2012 р. в інтернет просторі створено сайт **Севастопольської** міської ради, як самостійний ресурс. Змінили свої інтернет адреси сайти 7 міських рад (**Дніпропетровської, Ужгородської, Кіровоградської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Чернівецької**) – ці ресурси не можливо завантажити за старими адресами. Сайт **Черкаської** міської ради завантажується за двома різними адресами – один і той саме ресурс.

Всі сайти міських рад обласних центрів і **м. Севастополь** можна легко знайти в інтернет просторі за допомогою загальної пошукової системи.

Щодо вимоги до офіційної назви сайту «*Офіційний сайт Назва ради*», «*Назва ради офіційне представництво чи веб портал*» відповідають 20 з 25: **Севастопольської, Вінницької, Луцької, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Ужгородської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Рівненської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської** міських рад.

Сайт **Тернопільської** міської ради має назву «*Тернопільська міська рада*». Сайти **Івано-Франківської, Одеської, Херсонської** міських рад – «*Офіційний сайт міста*» - назва не містить інформацію, що це офіційне представництво саме міської ради.

Сайт **Сумської** міської ради має назву: «*Суми. Муніципальний інформаційний портал*».

Сайти міських рад других за величиною міст в областях України

Адреси офіційних сайтів міських рад других за величиною міст в областях України

	Міська рада	Адреса сайту (2010р.)	Адреса сайту (2012р.)
1.	Керченська	www.kerchrada.gov.ua	http://www.kerchrada.gov.ua/
2.	Жмеринська	http://zhmerinka-adm.gov.ua	http://zhmerinka-adm.gov.ua/
3.	Нововолинська	www.novovolynsk-rada.gov.ua	http://www.novovolynsk-rada.gov.ua/
4.	Криворізька	http://kryvyirih.dp.ua	http://kryvyirih.dp.ua/
5.	Маріупольська	www.marsovet.org.ua	http://marsovet.org.ua/
6.	Бердичівська	http://berdychiv.osp-ua.info	http://berdychiv.osp-ua.info
7.	Мукачівська	www.city.mukachevo.net	http://www.mukachevo-city.org/
8.	Мелітопольська	www.mlt.gov.ua	http://www.mlt.gov.ua/
9.	Калуська	www.kalushcity.if.ua	http://www.kalushcity.if.ua/
10.	Олександрійська	www.alexandria.kr.ua	http://alexandria.kr.ua/main/
11.	Білоцерківська	www.bc-rada.gov.ua	http://www.bc-rada.gov.ua/
12.	Броварська	www.brovary.kiev.ua	http://www.brovary.kiev.ua/
13.	Северодонецька	www.sed-rada.gov.ua	http://www.sed-rada.gov.ua/
14.	Дрогобицька	www.drohobych-rada.gov.ua	http://www.drohobych-rada.gov.ua/
15.	Первомайська	www.pervomaisk.mk.ua	http://www.pervomaisk.mk.ua/
16.	Ізмаїльська	http://izmail-rada.gov.ua/	http://www.izmail-rada.gov.ua/
17.	Кременчуцька	www.kremen.mvk.pl.ua	http://www.kremen.gov.ua/
18.	Дубинська	www.dubno-adm.rv.ua	http://www.dubno-adm.rv.ua/newsite/
19.	Конотопська	http://rada.konotop.org	http://rada.konotop.org/
20.	Лозівська	http://lozova.org	http://lozova.org
21.	Новокаховська	http://novakahovka.com.ua	http://novakahovka.com.ua
22.	Кам'янець-Подільська	http://kam-pod.gov.ua/	http://kam-pod.gov.ua/
23.	Уманська	http://uman-rada.gov.ua	http://uman-rada.gov.ua/
24.	Новодністровська	http://miska-rada.com.ua	http://www.miska-rada.com.ua/
25.	Ніжинська	http://nizhyn.osp-ua.info/	http://www.nizhynrada.org/

Змінилась адреса сайту **Мукачівської** міської ради <http://www.mukachevo-city.org/>, за старою адресою сайт завантажити не можливо. Сайт **Кременчуцької** міської ради завантажується за двома різними адресами www.kremen.mvk.pl.ua, <http://www.kremen.gov.ua/> - один і той же інтернет ресурс. Інтернет адреси всіх інших сайтів, які потрапили в свій час до переліку моніторингу залишилися незмінними.

Всі сайти міських рад других за величиною міст областей України можна швидко знайти за допомогою загальної пошукової системи. Деякі труднощі виникають при пошуку сайту **Ізмаїльської** міської ради – перші сторінки результату пошуку за допомогою **Google** не містять посилання на цей ресурс.

Щодо вимоги до офіційної назви сайту відповідають 16 з 25: **Жмеринської, Дубинської, Ніжинської, Криворізької, Мелітопольської, Калуської, Білоцерківської, Северодонецької, Кременчуцької, Конотопської, Кам'янець-Подільської, Уманської, Новодністрівської, Олександрійської, Лозівської** рад.

Сайти **Броварської, Керченської, Нововолинської, Маріупольської** рад мають назву яка співпадає з назвою ради що є допустимо.

Сайти **Бердичівської, Мукачівської, Первомайської, Новокаховської, Ізмаїльської** рад мають назву яка співпадає з назвою міста, у назві відсутня інформація, що це сайт саме міської ради. Сайт **Дрогобицької** міської ради має назву «*Drohobych-rada*».

ОЦІНЮВАННЯ НАЯВНОСТІ ДОДАТКОВИХ ПОКАЗНИКІВ

(сайти обласних рад станом на кінець 2012р.)

Наприкінці 2012 р проведено оцінку сайтів обласних рад на наявність:

- розділу з відповідним наповненням «Доступ до публічної інформації»;
- можливості обговорення проектів НПА громадськістю;
- інформації про Громадські ради.

Наявність-відсутність зазначеної інформації на сайтах обласних рад (станом на 28.11.12)

п.п.	Назва обласної ради	Доступ до публічної інформації	Обговорення проектів НПА	Інформація про громадські ради
1.	Вінницька	2	0	0
2.	Волинська	2	0	0
3.	Дніпропетровська	2	0	0
4.	Донецька	2	0	0
5.	Житомирська	2	0	0
6.	Закарпатська	2	0	0
7.	Запорізька	2	0	0
8.	Івано-Франківська	1	0	2
9.	Київська	0	0	0
10.	Кіровоградська	2	0	0
11.	Луганська	2	0	0
12.	Львівська	2	0	0
13.	Миколаївська	2	0	0
14.	Одеська	2	0	0
15.	Полтавська	2	0	0
16.	Рівненська	2	0	0
17.	Сумська	2	0	0
18.	Тернопільська	2	0	0
19.	Харківська	2	0	0
20.	Херсонська	2	0	0
21.	Хмельницька	2	0	0
22.	Черкаська	2	0	0
23.	Чернівецька	2	0	0
24.	Чернігівська	2	0	0

0 – інформація відсутня;

1 – розділ існує, але не має наповнення;

2 – інформація наявна в повному обсязі.

За результатами проведеного оцінювання розділ «Доступ до публічної інформації» наявний на всіх сайтах обласних рад окрім сайту **Київської** обласної ради. На сайті **Івано-Франківської** обласної ради розділ існує, але він пустий.

Інформацію про Громадські ради розмістили лише на сайті **Івано-Франківської** обласної ради, на всіх інших такі відомості відсутні.

При тому що на більшості сайтах розміщено проекти НПА, *можливості обговорення* не передбачено на жодному.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ НАПОВНЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА САЙТАХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯКІ БУЛИ НАДАНІ РАНІШЕ

1. Офіційні інтернет-представництва органів місцевого самоврядування мають різноманітну структуру розміщення інформації. Працюючи з різними сайтами, важко швидко зорієнтуватися, де саме розміщена необхідна інформація.

Задля покращення доступу до інформації необхідно на законодавчому рівні зобов'язати до впровадження єдиної впорядкованої структури розміщення інформації на різних офіційних інтернет-представництвах органів місцевого самоврядування

2. Деякі сайти мають складну структуру розділів та підрозділів. Під час завантаження головної сторінки таких сайтів немає можливості побачити всі наявні тематичні підрозділи та зрозуміти місцезнаходження і наявність певної інформації.

На таких сайтах необхідно забезпечувати можливість перегляду окремої текстової версії сайту без зображень – інструмент «Карта сайту».

3. Не на всіх сайтах існує пошукова система. На більшості вона виконує пошук лише у новинах, на інших працює некоректно, видаючи багато зайвої інформації.

Необхідно запровадити на всіх сайтах не тільки коректно працюючу загальну пошукову систему, а також окрему систему саме для пошуку документів з можливістю розширеного пошуку (окремі додаткові поля: за типом, за номером, за текстом із заголовка, за текстом із документа, за датою).

4. Щодо зворотного зв'язку – не на всіх сайтах впроваджено інструмент «Електронна приймальня запитань громадян» або «Надіслати запитання голові міської ради». Іноді важко одразу знайти поштову та електронну адресу ради. Не реалізуються веб-конференції та форуми.

На сайтах органів місцевого самоврядування бажано запроваджувати такий інструмент, як «Електронна приймальня запитань громадян». Поштову та електронну адресу доцільно розміщувати на початку (наприкінці) головної сторінки або створювати окремий розділ «Контакти», «Наша адреса» та можливість надсилати електронного листа.

Треба поліпшувати та вдосконалювати зворотний зв'язок із користувачем, реалізовувати на сайтах такі можливості, як «Веб-конференція» та «Форум».

5. У багатьох випадках на головних сторінках сайтів новини подають як єдиний перелік повідомлень, у такому випадку в них важко зорієнтуватися, іноді немає можливості переглянути архів новин.

Бажано передбачати на головних сторінках сайтів окремі інформаційні поля: «Оголошення», «Повідомлення», «Анонси подій» тощо або створювати відповідні підрозділи. Також необхідно забезпечувати можливість доступу до архіву новин.

6. Найслабкішим місцем в інформаційній наповненості на сайтах міських та обласних рад є відсутність або спосіб розміщення документів, які стосуються роботи ради. Є приклади, коли деяких документів немає на всіх або майже на всіх сайтах. Без чіткої структури розміщення документи можуть бути наявні, але не доступні. Одним з головних недоліків є розміщення великої кількості документів («Бюджет міста», «Програма

соціально-економічного розвитку», «Міські програми» та ін.) як додатків до відповідних рішень – пошук таких документів дуже ускладнюється. Бувають випадки, коли перелік рішень сесій розміщують в єдиних архівах чи вказують у переліку тільки номер рішення без назви – зорієнтуватися у такому випадку, що, де розміщено, неможливо.

Необхідно приділити більшу увагу оприлюдненню документації та структурі її розміщення. Створювати окремі логічні розділи та підрозділи.

Такі рішення бажано розміщувати в окремих підрозділах «Рішення ради», «Рішення виконкому» головного розділу «Документи». Рішення ради бажано впорядковувати за роками та за сесіями, обов'язково вказувати у переліку рішень їх назви та забезпечити можливість перегляду (викачування) таких документів.

Доцільно розміщувати на початку переліку рішень кожної окремої сесії «Порядок денний сесії ради» та створити окремі підрозділи «Проекти рішень ради, що виносяться на розгляд до чергової сесії», «Протоколи засідань ради». До головного розділу «Міська (обласна) рада» (або подібних до нього) додати, серед інших, підрозділ «Базове законодавство щодо повноважень ради» та розмістити у ньому такі документи: «Регламент роботи ради», «Положення про виконавчий комітет», «Положення про постійні та тимчасові комісії», «Плани роботи ради» та «Звіти про виконання планів роботи ради». Частіше за все такі документи розміщують у довгих переліках рішень ради, що ускладнює їх пошук.

Деякі документи потребують створення окремих розділів або підрозділів. «Статут міста», «Генеральний план міста», «Правила забудови міста» доцільно розмістити у головному розділі «Про місто» («Наше місто»). У головному розділі «Бюджет» логічно розмістити: «Бюджет міста на поточний рік», «Звіти про виконання бюджету за минулі роки», «Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року». Документи «Програма соціально-економічного розвитку» (за роками) та «Звіт про виконання програми соціально-економічного розвитку» доцільно розміщувати у розділі «Економіка». «Щорічні звіти голови про свою роботу та роботу виконавчих органів» – у головному розділі «Голова ради».

Окремий розділ потрібен і для місцевих та державних програм у частинах, що стосуються міста, щорічних звітів про їх виконання. Частіше за все тексти програм розміщують у рішеннях ради, таке розміщення не дає можливості зрозуміти, які саме програми існують, та переглянути їх зміст.

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ САЙТІВ МІСЬКИХ РАД 2012р

Сайти міських рад обласних центрів які були відсутні або знаходилися у неробочому стані (станом на 2009р.)

Сайт Севастопольської міської ради

Сайт Севастопольської міської ради був відсутній на кінець 2009 р. Сьогодні сайт має сучасний та приємний дизайн, впорядковану логічну структуру розміщення інформації, відповідає зазначеним технічним вимогам, зручний у користуванні.

Слід звернути окрему увагу на наявність саме на головній сторінці сайту самостійних інформаційних полів.

1. «Всі анонси», окреме поле «Анонси», де послідовно з'являються найсвіжіші. «Оголошення», «Актуально» - також послідовно з'являються оголошення з позначкою «Увага!». Передбачена окрема стрічка на початку головної сторінки з розділами: «Анонси», «Оголошення», «Актуально», «Карта сайту», які завантажують окремі інформаційні сторінки з послідовним переліком назв анонсів та оголошень.

2. У головній стрічці розділів створено окремі: «Документи», «Проекти документів», «Доступ до публічної інформації».

Позитивні впровадження

1. Впроваджена можливість перегляду «Он-лайн трансляції програм ГТРК «Севастополь»».

2. Серед іншого доцільно на головній сторінці розміщено: «Правила благоустрою території міста Севастополя», «Генеральний План розвитку міста» (оприлюднена графічна частина документу), «Телефони оперативно-диспетчерських служб».

3. Крім розміщення новин на головній сторінці, створено окремий розділ «Новини» з повним переліком назв всіх новин. Сторінка розділу «Новини» має посилання на різноманітні соціальні мережі, існує можливість поділитися новинами у соціальній мережі.

4. Реалізована можливість завантажити супутні документи з різних розділів де знаходиться поточний документ.

5. Створено окремий ресурс з рішеннями ради та розпорядженнями голови «Севастопольська міська рада. Реєстр документів».

Недоліки

1. На наш погляд одним з найважливіших недоліків сайту є відсутність версії сайту українською мовою - все інформаційне наповнення виключно російською мовою.

2. Існує велика кількість не працюючих розділів: «Тарифи», «Перелік регіональних ЗМІ», «Корисні посилання», «Дозвільний центр» та ін.

3. Відсутня пошукова система задля пошуку саме документів.

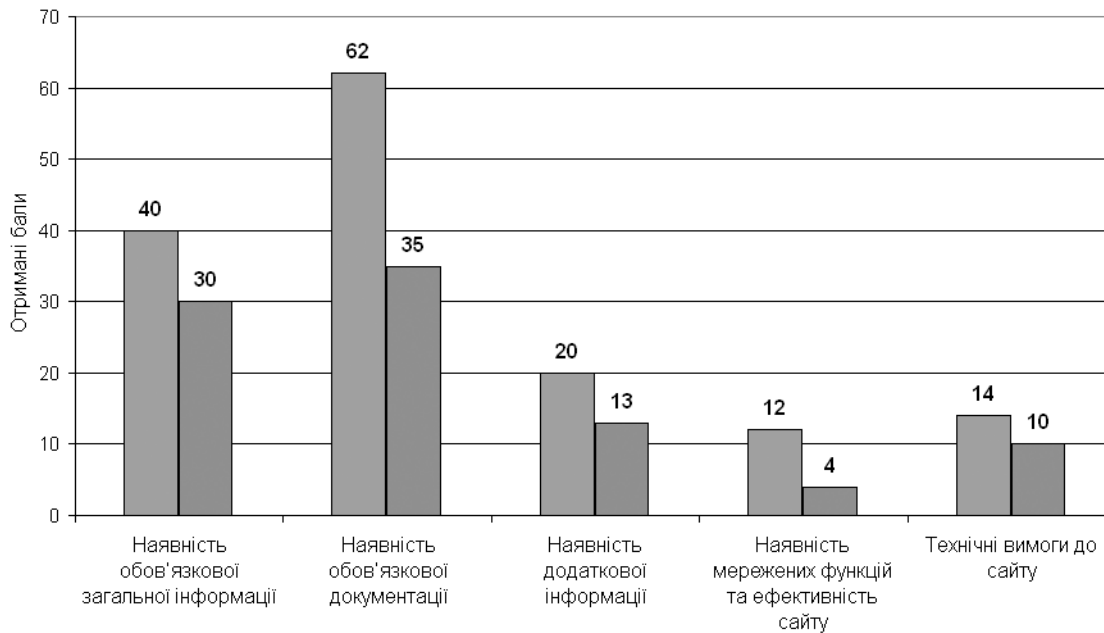
4. Відсутня «Електронна приймальня запитань громадян» та посилання на сайти центральних органів влади.

Результати за основними критеріями оцінювання

Відсутня лише незначна кількість інформації зазначеної у категорії оцінки «Наявність обов'язкової загальної інформації». За напрямком «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації» отримано лише близько половини балів. Наявна більшість Додаткової інформації. Сайт має дуже низький показник за напрямком «Наявність мережених функцій та ефективність сайту».

Інтернет представництво відповідає зазначеним у методиці технічним вимогам.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки відносно максимально можливого

Сайт Ужгородської міської ради

Сайт **Ужгородської** міської ради був відсутній на кінець 2009 р. Сьогодні сайт має сучасний та приємний дизайн, впорядковану логічну структуру розміщення інформації, відповідає зазначеним технічним вимогам, зручний у користуванні.

Слід звернути окрему увагу на наявність саме на головній сторінці сайту самостійних інформаційних полів.

1. «Схема маршрутів громадського транспорту Ужгорода».
2. «Громадська приймальня запитань громадян». З повідомленням: *«Ви можете задати запитання міському голові просто з сайту. Після опрацювання відповідним відділом, на ваше запитання буде надано офіційну відповідь».*

Позитивні впровадження

1. Реалізована інтерактивна карта схеми маршрутів громадського транспорту.

Недоліки

1. На сайті взагалі відсутня загальна пошукова система і пошукова система задля пошуку документів. Майже не можливо знайти необхідні документи. Розділ «Нормативно правові акти» містить величезні переліки рішень, в яких важко зорієнтуватися. Робота з документами ускладнена.

2. Не передбачено окремих тематичних розділів задля обов'язкових документів: «Бюджет», «Звіти про виконання бюджету», «Програма соціально-економічного розвитку», «Діючи програми», «Базове законодавство щодо роботи ради» та подібне.

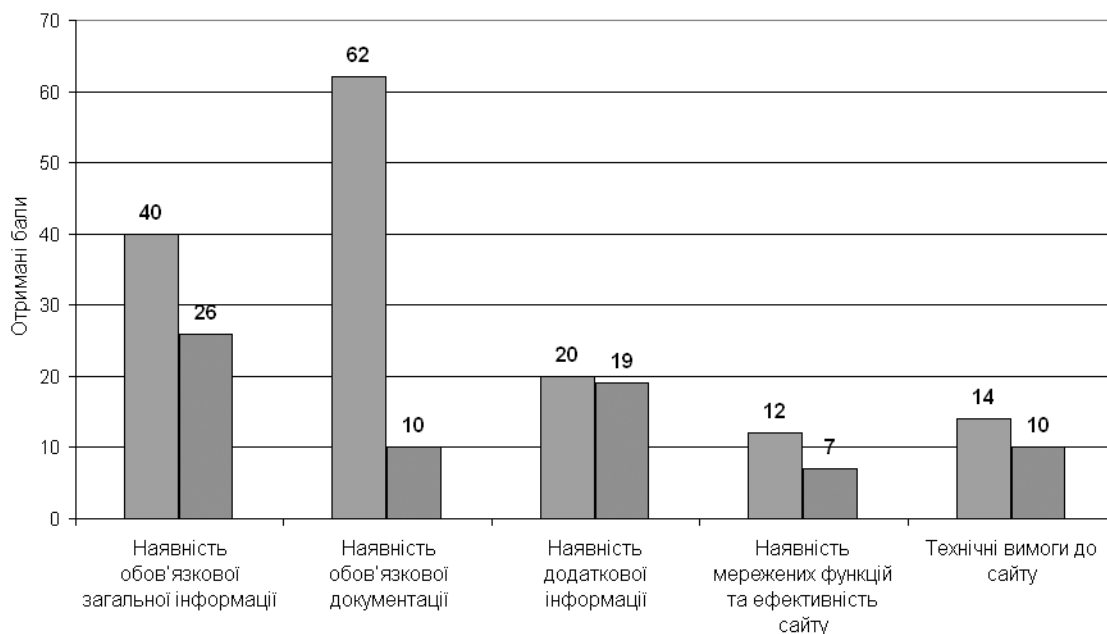
Результати за основними критеріями оцінювання

Деяка кількість інформації зазначеної у категорії оцінки **«Наявність обов'язкової загальної інформації»** надана не повністю, деяка відсутня. За напрямком **«Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації»** отримано дуже низький показник лише 10 з 62 балів. Якщо більшість документів зазначених у методиці моніторингу можливо наявні у переліку рішень - знайти їх не можливо. Наявна майже уся **Додаткова інформація**.

ція за винятком переліку навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва.

На сайті наявна «Діюча електронна адреса», впроваджена «Електронна приймальня запитань громадян», розділ «Нормативно-правові акти» містить рішення ради та виконкому за останні та попередні роки. Інтернет представництво відповідає зазначеним технічним вимогам.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки відносно максимально можливого

Сайт Дніпропетровської міської ради

(сайт приклад щодо структури розміщення інформації та технічної реалізації)

Сайт Дніпропетровської міської ради існував протягом 2009 року, однак мав дуже повільне завантаження різних сторінок. За такої швидкості відображення інформації працювати з нею було майже неможливо. За даними на кінець січня 2010 р. сайт не завантажувався зовсім. У перших числах лютого 2010 р. сайт завантажувався ще повільніше, ніж раніше і працювати з ним також було неможливо. Тому кінцеві показники по сайту Дніпропетровської міської ради не увійшли до загальних таблиць моніторингу інтернет-сайтів міських рад обласних центрів, який проводився Інститутом громадянського суспільства у 2009 р.

Станом на 2012 рік з сайтом Дніпропетровської міської ради відбулися значні зміни на краще. Повністю змінено загальний вигляд, структура та зміст наповнення. По посиланню сайт завантажується миттєво і без проблем, окремі інформаційні сторінки також завантажуються швидко і без помилок. Сайт має чітко продуману, логічно впорядковану та зрозумілу структуру розміщення інформації - це дозволяє швидко зорієнтуватися де що знаходиться.

Головна сторінка

З самого верху головної сторінки відображено поточну дату, лічильник, який відображає час останнього оновлення, офіційну назву «Дніпропетровська міська рада офіційний інтернет портал», герб та поле загальної пошукової системи. Наприкінці сторінки відображена кількість поточних користувачів. Сторінка містить лінійку головних розділів з спливаючими меню підрозділів та складається з окремих логічних полів. Для деяких з них реалізована можливість налаштування відображення інформації, згідно з

наданими можливостями за потребами кожного окремого користувача. Передбачена і функція, яка дозволяє позбавитись налаштувань користувача.

Вдало на початку головної сторінки розміщено поле з найважливішими новинами і подіями та окреме поле «Welcome to Dnipropetrovsk», яке містить стислу інформацію про місто на англійській мові. Окрему увагу заслуговує «Календар подій, заходів свят» на якому іншим кольором відзначені відповідні дати, реалізовані як посилання на окремі сторінки. Кожна окрема сторінка містить перелік подій, заходів, свят що відбувалися у обраний день, можна обрати будь який місяць, число та подивитися що саме відбувалося у цей день. Окремі поля відведені для анонсів, останніх новин, переліку місцевих та загальнодержавних свят. Серед головних розділів існує і розділ «Новини районів міста».

Слід звернути окрему увагу на наявність саме на головній сторінці сайту самостійних інформаційних полів

1. Додаткову увагу користувача (за рахунок особистих, логічних кольорових малюнків) привертає окреме поле з згрупованими посиланнями на початку головної сторінки «Корисна інформація». Деякі посилання завантажують в окремому вікні самостійні інтернет ресурси, інші окремі інформаційні сторінки. Серед посилань наявні:

- «Нормативна база», «Проекти рішень». У окремому вікні надається доступ до «Спеціалізованого файлового сервера Дніпропетровської міської ради». Наявна окрема пошукова система з додатковим параметрами пошуку задля пошуку документів. Документи згруповані по категоріях: «Проекти розпоряджень міського голови», «Проекти рішень міської ради VI скликання», «Проекти рішень міської ради VI скликання», «Проекти рішень виконкому міської ради», «Рішення міської ради VI скликання», «Рішення міської ради VI скликання», «Розпорядження міського голови», «Рішення виконкому міської ради». Наявні архіви документів. Можливе завантаження або перегляд документів.

- «Доступ до публічної інформації». Окрема інформаційна сторінка містить загальну інформацію, додаткові посилання з основного тексту, необхідні адреси, телефони та додаткові підрозділи: «Звіти про запити на публічну інформацію», «Форма запиту на інформацію», «Статут територіальної громади м. Дніпропетровська», «Плани роботи міської ради», «Регламент виконавчого комітету міської ради», «Регламент міської ради», «Ресурсний центр "Відкрита влада"», «Звернення громадян», «Громадська приймальня», «Нормативна база міської ради», «Законодавча база доступу до публічної інформації», «Реагування на критику», «Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності міської ради».

- «Бізнес центр Дніпропетровської міської ради». Самостійний інтернет ресурс завантажується у окремому вікні, має свою структуру розділів, підрозділів, посилань, пошукову систему.

- «ОСББ». Окрема інформаційна сторінка з своїми підрозділами та посиланнями на додаткову інформацію.

- «Центри первинної медико-санітарної допомоги м. Дніпропетровська». Окрема інформаційна сторінка. Надана повна вичерпна інформація: загальна інформація, розклади, перелік закладів, їх назви, адреси, № телефонів приймальної, ПІБ головних лікарів, амбулаторій з адресами.

- «Ресурсний центр «Відкрита влада»». Завантаження самостійного інтернет ресурсу в окремій вкладці браузера. Крім іншого містить інформацію про міські комунальні платежі, дозвільний центр, адміністративні послуги.

- «Міські комунальні платежі». Самостійний інтернет ресурс завантажується у окремому вікні, має свою структуру розділів, підрозділів, посилань, пошукову систему та ін.

- «Заклади освіти». Окрема інформаційна сторінка містить загальну інформацію та згруповані перелік посилань на додаткову інформацію. Наявні переліки різноманітних навчальних закладів, їх назви, адреси, телефони, П.І.П. директорів.

- «Місто твоїх мрій». Завантаження самостійного інтернет ресурсу в окремій вкладці браузера, на якому розміщено низька високоякісних фотографій м. Дніпропетровськ.

- «Управління – служба у справах дітей». Окрема інформаційна сторінка з загальною інформацією.

- «Благоустрій». Окрема інформаційна сторінка містить перелік посилань на інші інформаційні сторінки.

2. «Громадські обговорення» містить окремі підрозділи: «Обговорення законопроектів» (розміщено тексти: Проект Закону України "Про місцеві ініціативи" Проект Закону України "Про місцеве і регіональне самоврядування в Україні" Проект Закону України "Про територіальний устрій України" Проект Закону України "Про об'єднання територіальних громад"), «Обговорення проектів забудови території міста» (нажаль розділ пустий), «Обговорення перспективних планів та проектів міської ради», «Інші обговорення» (розділ пустий).

«Оголошення, конкурси» містить окремі підрозділи «Оренда нежитлових приміщень та споруд», «Проведення конкурсів та їх результати» (розділ містить 52 документа), «Тарний реєстр», «Інші оголошення» (розміщено інформацію про державні закупівлі, деякі звіти та інші оголошення).

«Круглі столи, конференції» містить впорядкований перелік заходів посилань на окремі інформаційні сторінки з додатковою інформацією.

Три цих розділа розміщено у окремому полі як вкладки, між ними можна вільно переходити з однієї на іншу.

3. Окрема вертикальна стрічка містить посилання з логічними графічними позначками, які привертають додаткову увагу користувача:

- «Конкурс проектів прапора міста».

- «Вибори 2012». На окремій сторінці надана загальна інформація, реалізовані посилання з основного тексту на закони та іншу додаткову інформацію. Розміщено перелік додаткових підрозділів «Про вибори»: Указ Президента України, Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, Постанови Центральної виборчої комісії, Відділи реєстру виборців у м. Дніпропетровську, Округні виборчі комісії у м. Дніпропетровську, Виборчі дільниці у м. Дніпропетровську, Місця для розміщення матеріалів передвиборної агітації у м. Дніпропетровську – які містять всю необхідну інформацію.

- Окремими подібними графічними позначками виділені посилання на документи та інформаційні поля: «Стратегічний план розвитку міста Дніпропетровськ», «Будуємо Україну разом з Президентом України», «Проект Концепції гуманітарного розвитку України», «Реалізація соціальних ініціатив Президента "Доступне житло"». Документи завантажуються у форматі PDF.

- «Звернення громадян». Окрема сторінка організована подібно до сторінки «Вибори 2012» і має свої додаткові підрозділи: «Графік прийому громадян постійними комісіями міської ради», «Графік особистого прийому громадян керівництвом міської ради (виконкому)», «Про порядок особистого прийому громадян керівництвом міської ради та її виконавчих органів», «Законодавча база», «Робота з проблемних питань», які містять відповідну повну інформацію та переліки посилань на законодавчі акти. Всі документи завантажуються у окремому вікні.

- «Громадська рада». Надана загальна інформація, телефони керівників, впорядковано перелік різноманітних заходів (посилання на більш детальну інформацію) та посилання на додаткові інформаційні поля та документи: «Комітети Громадської ради при Дніпропетровській міській раді», «Протокол установчих зборів Громадської ради при Дніпропетровській міській раді», «Список членів Громадської ради при Дніпропетровській міській раді», «ПОЛОЖЕННЯ про Громадську раду при

Дніпропетровській міській раді», «Постанова КМУ від 3.11.2010 р. N 996 Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

- Додаткові посилання на інформацію: «Про діяльність Президента України», «Діяльність уряду».

4. Посилання на інші офіційні веб сторінки, згруповані окремо та послідовно, позначені подібними графічними малюнками: Офіційний сайт Президента України, Офіційний портал Верховної Ради України, Офіційний сайт Кабінету Міністрів України, Центральна виборча комісія, Дніпропетровська обласна державна адміністрація, Дніпропетровська обласна рада, Податкова адміністрація у Дніпропетровській області, Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню в Україні, Національна академія державного управління при Президентіві України.

Позитивні впровадження

1. Сайт має дуже логічну структуру розміщення інформації.
2. Сайт містить усю обов'язкову і майже усю додаткову інформацію (відсутня тільки мапа міста та відомості про ЗМІ), зазначену у методиці моніторингу.
3. Передбачена окрема зручна та зрозуміла пошукова система для пошуку документів з додатковими параметрами. Нормативна база та проекти рішень розміщено на окремому «Спеціалізованому файловому сервері Дніпропетровської міської ради». Наявні необхідні документи (або посилання на них з тексту) у тих розділах де це доцільно. Також існують окремі розділи з переліком необхідних документів.
4. Реалізована коректно та адекватно працююча загальна пошукова система, передбачені додаткові параметри пошуку. Крім того існують інші зручні доповнення: відображається кількість знайдених результатів, є можливість миттєво перейти на початок, попередню, наступну чи останню сторінку результатів пошуку, передбачене сортування результатів пошуку та ін. На початку сторінки результатів пошуку відображається «ключ» пошуку, який виділено окремим кольором у результатах пошуку. Кожний з результатів пошуку має свій заголовок окремого кольору, також вказано категорію сайту в якій знаходиться знайдене слово чи словосполучення – зручно та зрозуміло.
5. На практиці враховані майже всі рекомендації, які стали результатом проведення моніторингу сайтів міських рад у 2009 році, по виявлених загальних недоліках.
6. Сайт враховує велику кількість інформаційних потреб саме громадян, з ним легко та зручно працювати. Впроваджено велику кількість функцій, які полегшують роботу з інформацією, важливішу винесено на головну сторінку, деяка відокремлена кольоровими малюнками - така інформація привертає більше уваги.
7. Налагоджено коректний зв'язок з іншими інтернет ресурсами («Бізнес центр», «Ресурсний центр відкрита влада», «Спеціалізований файловий сервер Дніпропетровської міської ради», «Міські комунальні платежі» та ін.), які завантажуються на окремі сторінки.

Недоліки

1. Функція «Написати лист заступникам голови» не працює.
2. При тому що надана можливість електронного звернення «Лист міському голові», на сайті не знайдено загальної електронної адреси, що виключає можливість надіслати документи в електронному вигляді (наприклад результати моніторингу, рекомендації, зауваження щодо роботи чи наповнення сайту).
2. Не працюють деякі посилання (наприклад посилання «Депутат міської ради»).
3. Підрозділ (головна сторінка, вкладка «Громадські обговорення») «Обговорення проектів забудови території міста» та «Інші обговорення» - пусті.
4. Не знайдено документи: «Генеральний план міста», «Протоколи засідань ради», «Депутатські запити». Відсутні абиякі документи, які відображають роботу комісій.

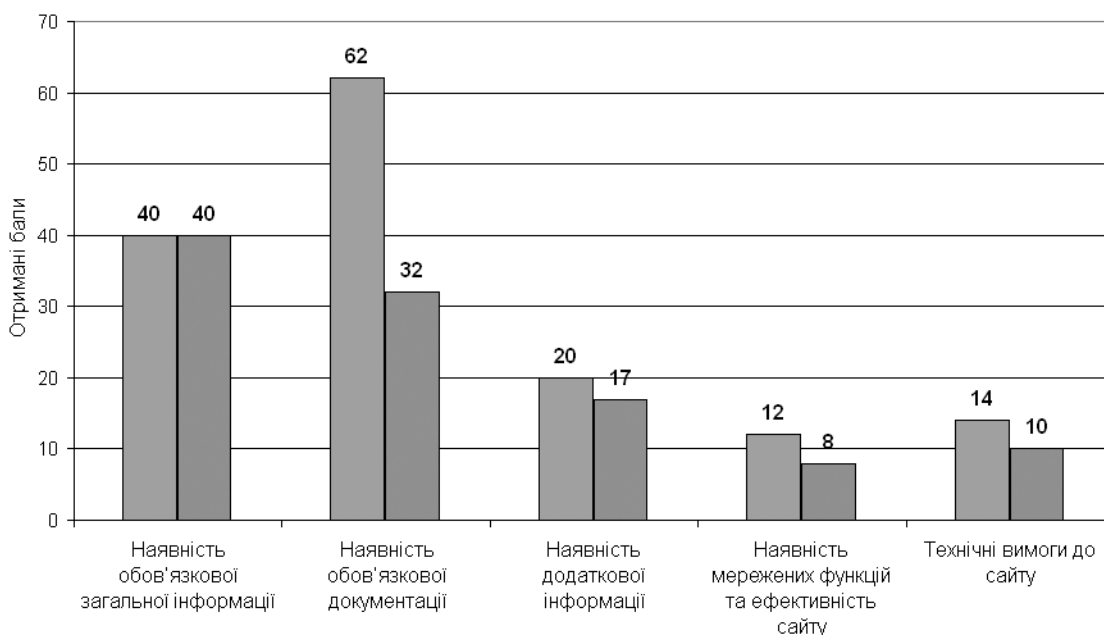
7. Не знайдено жодного звіту, зазначеного в методиці за напрямком «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації».

Результати за основними критеріями оцінювання

Сайт містить усю зазначену у категорії оцінки «Наявність обов'язкової загальної інформації» інформацію. За напрямком «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації» отримано низький показник - лише половину балів. Наявні та працюють мережеві функції, реалізовано зворотній зв'язок з громадянами. Наявна майже уся Додаткова інформація.

Інтернет представництво відповідає зазначеним технічним вимогам.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки відносно максимально можливого

Сайти міських рад обласних центрів які знаходилися на етапі наповнення, модернізації або мали найнижчий загальний показник станом на 2009 р.

Оновлений сайт Черкаської міської ради

Сайт Черкаської міської ради станом на 2009р. мав адресу: <http://www.ckrada.com/>, на першому плані великим шрифтом було розміщено оголошення «Оновлений офіційний портал міста Черкаси доступний за адресою: <http://www.rada.cherkassy.ua>». Нова версія сайту Черкаської міської ради перебувала у процесі наповнення. У 2012 р. оцінюється переважно нова версія сайту.

Сьогодні сайт має сучасний дизайн, швидко завантажується, відповідає технічним вимогам. Має дуже чітку, логічну, зрозумілу структуру розміщення інформації. Інформація на сайті постійно оновлюється.

Слід звернути окрему увагу на наявність саме на головній сторінці сайту

1. Передбачено «Додаткове меню» яке містить: Звернення громадян (on-line), Виконання міського бюджету, Доступ до публічної інформації, Важливі документи та окреме поле Оголошення.

2. Банер посилання «Аукціони, Тендери», який завантажує самостійний ресурс (<http://www.tenders.ck.ua/>) «Тендери та аукціони Черкаської міської ради».

3. Крім основної стрічки загальних новин, передбачено окремий розділ «Новини» з чітко згрупованими тематичними підрозділами. Серед інших є і: «Надзвичайні події», «Оперативна інформація», «Діяльність депутатів», «Виконання міського бюджету», «Опитування» та багато інших.

4. Сайт містить велику кількість обов'язкових, додаткових та супутніх документів, які розміщено за логічними розділами та підрозділами – всі документи можна швидко завантажити.

Позитивні впровадження

1. Відомості про проведення земельних аукціонів (оголошення, умови конкурсу, результати) розміщено на окремому інтернет ресурсі, який має свою пошукову систему, чітку структуру та впорядкованість інформації. Складається з 3 основних інформаційних полів: «Тендери» (Оголошення про торги, Результати торгів, Річний план закупівель, Документація торгів, Новини), «Аукціони» (Оголошення аукціонів, Результати аукціонів, Новини), «Конкурси» (Оголошення конкурсів, Результати конкурсів, Вкуп, Контакти, Новини). Інформацію в підрозділах впорядковано по роках і місяцях, наявна найсвіжіша інформація за поточний місяць.

2. На сайті реалізована можливість залишати коментарі, підписатися на розсилку.

3. Сторінка «Звернення громадян» реалізовано з додатковими можливостями.

4. Між різними сторінками сайту існує чіткий інформаційний зв'язок взаємопосилань.

5. Збережено стару версію сайту, на якій можна потрапити за посиланням з нового сайту. Ресурс підтримується у належному стані, на ньому продовжує працювати Форум.

6. На сайті реалізована можливість перегляду відео. Розділ «ВІДЕО» містить:

- Засідання сесії міської ради;
- Відеокоментарі;
- Он-лайн трансляція залу засідань;
- Канал "Черкаси";
- Промо;
- Засідання Виконавчого комітету;
- Актуальне;
- Он-лайн трансляція ЦНАП;
- Соціальна реклама.

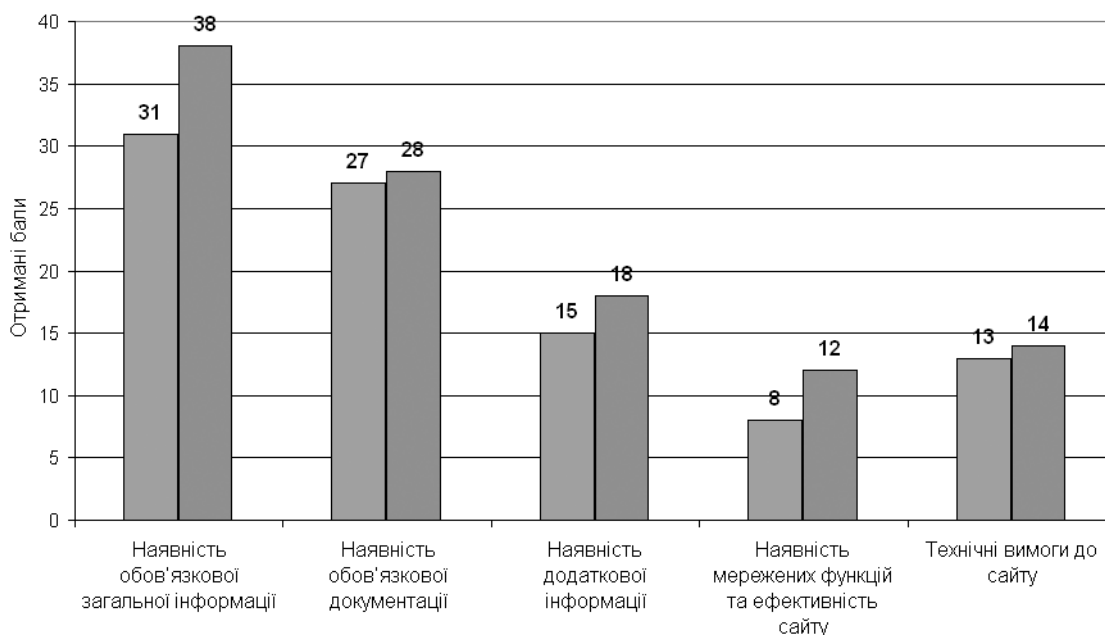
Недоліки

1. Бажано наповнити існуючий розділ «Програми» (або створити подібний) переліком діючих програм, з можливістю завантаження тексту програми. Додати розділ «Звіти про виконання програм» чи подібний.

2. Оскільки окрема пошукова система задля пошуку документів знаходиться на етапі тестування та база документів ради заповнена частково (більшість попередніх рішень ради знаходяться у архівах) не можливо знайти велику кількість обов'язкових документів зазначених у методиці.

3. Сайт має деякі пусті розділи.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2009 р покращилися всі загальні показники. З Обов'язкової інформації додано :

- Перелік комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів;
- Відомості про установи і заклади соціальної сфери із зазначенням адреси, номерів телефонів;
- Відомості про апарат ради.

Додатково розміщено документи:

- Генеральний план міста;
- Регламент роботи ради;
- Порядок денний сесій ради;
- Проекти рішень ради, що виносяться на розгляд чергової сесії.

На новому сайті не знайдено:

- Правила забудови міста та протоколи засідань ради порівняно зі старим сайтом.

З'явилась «Інтернет-приймальня звернень та запитань громадян» та інформація про виборчу комісію.

Сайт відповідає всім технічним вимогам що правда Форум реалізовано тільки на старій версії сайту.

Сайт Тернопільської міської ради

Сайт Тернопільської міської ради станом на 2009р. мав найнижчий загальний показник серед усіх інших сайтів міських рад обласних центрів (62 з 144 можливих балів).

Сьогодні сайт повністю оновлено, він має сучасний дизайн, чітку зрозумілу структуру розміщення інформації, швидко завантажується, відповідає технічним вимогам. При наповненні сайту враховані надані раніше рекомендації.

Слід звернути окрему увагу на наявність саме на головній сторінці сайту.

1. Крім основної стрічки Новин наявні окремі інформаційні поля: «Актуально», «Анонси подій», «Інтерв'ю».
2. Надана можливість перегляду Відео новин.
3. Реалізована можливість «Підписатися на розсилання».
4. Окреме поле «Тернопільська міська рада на Facebook».
5. Окреме поле «Відомості про міського голову», яке містить «Приймальня» та «Графік прийому».
6. Окреме поле додаткових посилань «Нормативні документи» яке містить: Рішення сесії міської ради, Рішення виконавчого комітету, Розпорядження міського голови, Угоди, договори, меморандуми, правила, Програми, Тарифи, Статут громади міста Тернополя, Інші документи.

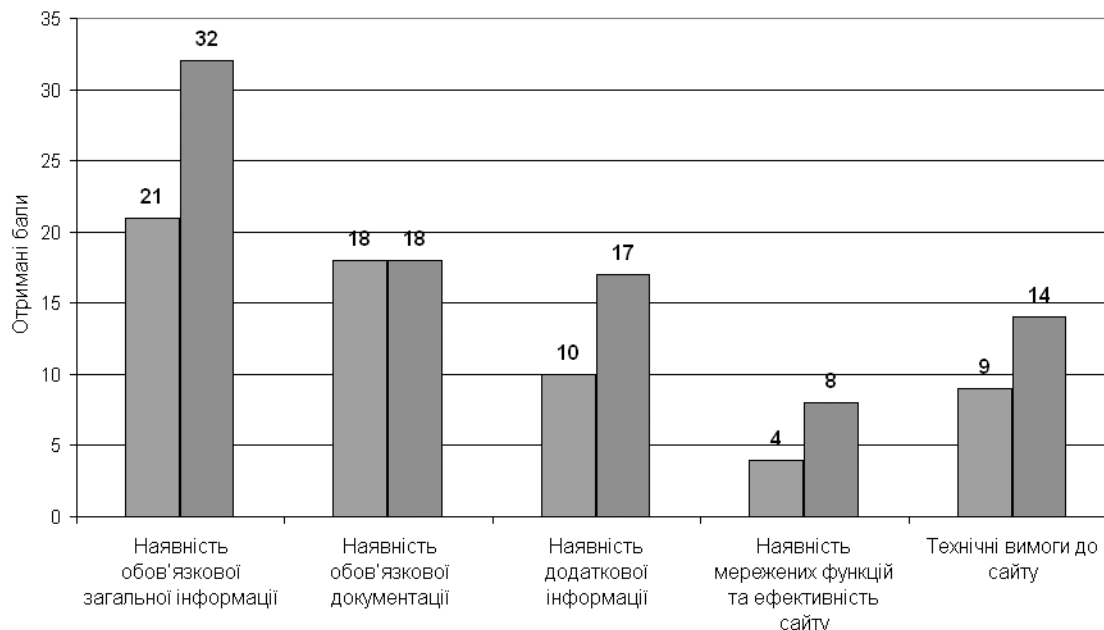
Позитивні впровадження

1. На сайті реалізовано інструменти зв'язку з соціальними мережами, міська рада представлена на Facebook.
2. Реалізована інтерактивна карта маршрутів транспорту.

Недоліки

1. Відсутня пошукова система задля пошуку документів з додатковими параметрам.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2009 р покращилися всі загальні показники крім наявності обов'язкової інформації, який залишився на тому же рівні. Значно виріс загальний показник «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової загальної інформації». Додано багато інформації якої не вистачало до цього. Але так і не з'явилися:

- Перелік комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів;

- Відомості про установи і заклади соціальної сфери із зазначенням адреси, номерів телефонів та деяка інша інформація.

Не зважаючи на те що з переліку обов'язкових документів додатково розмістили: Статут міста, Генеральний план міста, Проекти рішень ради, Звіти депутатів - не вдалося знайти: Бюджет міста на поточний рік, Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року, Звіт про виконання бюджету за минулий рік, інформацію про запити депутатів.

Додано велику кількість **додаткової** інформації порівняно з попереднім наповненням. З'явилась «Електронна приймальня запитань громадян», сайт інтегровано з різними соціальними мережами. Інтернет ресурс відповідає всім зазначеним технічним вимогам.

Сайт Івано-Франківської міської ради

Сайт **Івано-Франківської** міської ради станом на 2009р. мав низький загальний показник серед усіх інших сайтів міських рад обласних центрів (78 з 144 можливих балів).

Позитивні впровадження

1. Електронна приймальня запитань громадян реалізована як окремий ресурс «Електронний уряд міста Івано-Франківська».

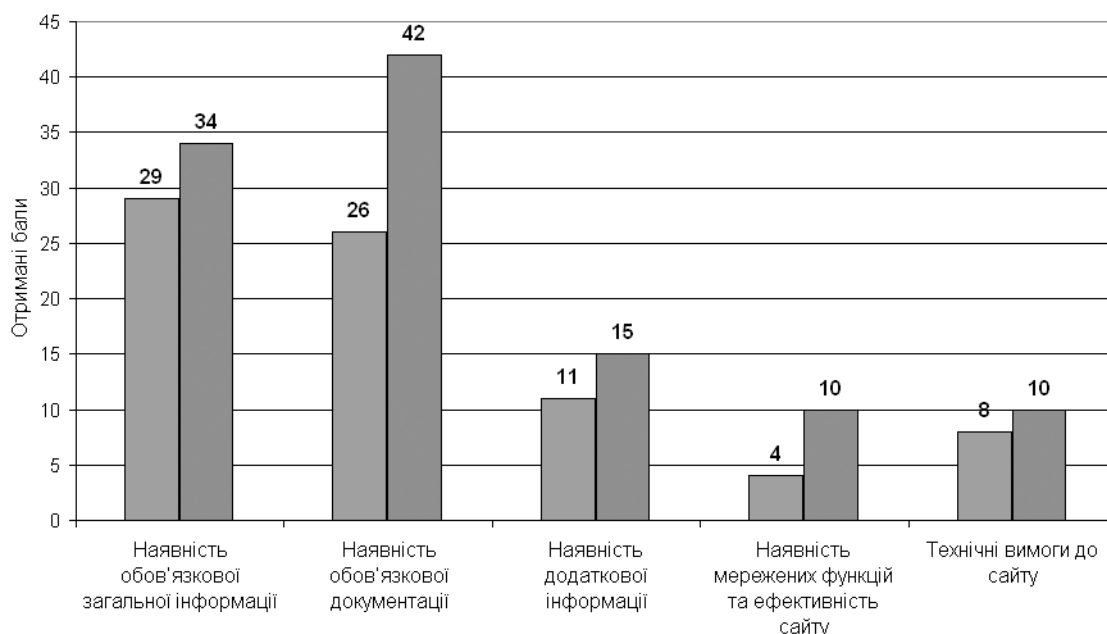
2. Передбачена можливість перегляду відео трансляцій сесійних засідань.

3. Створено окремий ресурс «Івано-Франківська міська рада Центр надання адміністративних послуг» який має розділи: Перевірити стан послуги, Інформація про послуги, Зареєструватися на прийом.

4. Створено окремий ресурс задля документів ради «НОРМАТИВНІ АКТИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ». На ньому наявна окрема пошукова система задля пошуку документів з додатковими параметрами пошуку.

5. Створено окремий розділ «Річні звіти».

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2009 р покращилися всі без виключно загальні показники. Наявна майже вся **обов'язкова загальна інформація**. Значно покращився показник «**Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації**», на сайті з'явилась велика кількість документів яких не було раніше. Порівняно з попередніми результатами не вдалося знайти «Правила забудови міста». Розміщена більша кількість **додаткової інформації**. Реалізовано пошукову систему задля пошуку документів, «Електронна приймальня запитань громадян», наявна електронна адреса. Інтернет ресурс відповідає зазначеним у методиці технічним вимогам.

Сайт Чернігівської міської ради

Сайт **Чернігівської** міської ради станом на 2009р. мав низький загальний показник серед усіх інших сайтів міських рад обласних центрів (80 з 144 можливих балів).

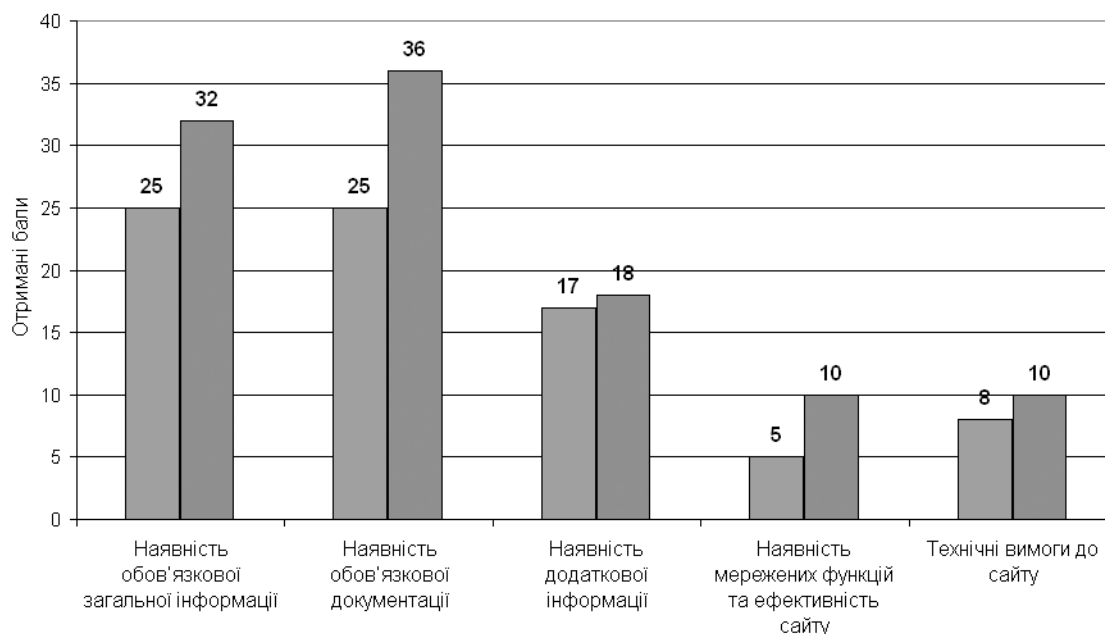
Позитивні впровадження

1. Адекватно працююча пошукова система за допомогою якої можна легко та швидко знайти необхідні документи, розміщені на сайті.

Недоліки

1. Не створено окремого розділу «Програми».

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2009 р покращилися всі без виключно загальні показники. Додана деяка обов'язкова загальна інформація.

Додатково розміщено документи:

- Звіти про виконання програм;
- Регламент роботи ради, Положення про виконавчий апарат ради, Плани роботи ради, Положення про постійні та інші комісії ради;
- у повному обсязі представлені рішення ради та виконкому.

Порівняно з попередніми даними не знайдено документ «Порядок денний сесій ради».

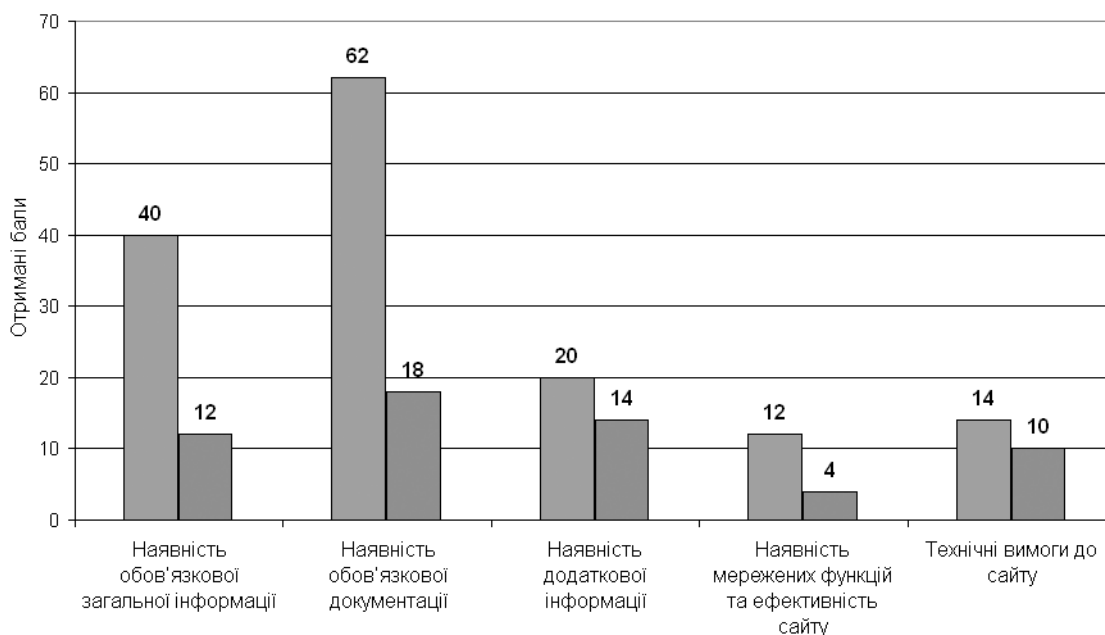
Реалізовано пошукову систему задля пошуку документів, наявна електронна адреса. Інтернет ресурс відповідає зазначеним у методиці технічним вимогам.

Сайти міських рад других за величиною міст в областях України які були відсутні або знаходилися у неробочому стані (станом на 2010р.)

Сайт Новодністрівської міської ради

Сайт Новодністрівської міської ради (станом на 10 листопада 2010 р.) мав на своїх сторінках повідомлення про модернізацію сайту, містив велику кількість пустих розділів, що робило неможливим його остаточний моніторинг.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки відносно максимально можливого

За напрямками оцінки «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової загальної інформації», «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації», «Наявність мережених функцій та ефективність сайту» сайт отримав дуже низькі показники - значно нижче половини від максимально можливих.

Хоча на сайті і наявні: Генеральний план міста, Бюджет міста на поточний рік, Щоквартальні довідки про виконання бюджету поточного року, Звіт про виконання бюджету за минулий рік, Програма соціально-економічного розвитку, Відомості про місцеві програми, Порядок денний сесій ради, Проекти рішень ради, Рішення ради (чергової та архів) та виконком - більшість інших документів відсутні.

На сайті розміщено більше додаткової інформації, але деяка не в повному обсязі. Відсутні пошукова система задля пошуку документів ради, діюча електронна адреса, «Електронна приймальня запитань громадян». Але в цілому сайт відповідає технічним вимогам зазначеним у методиці.

Сайт Лозівської міської ради

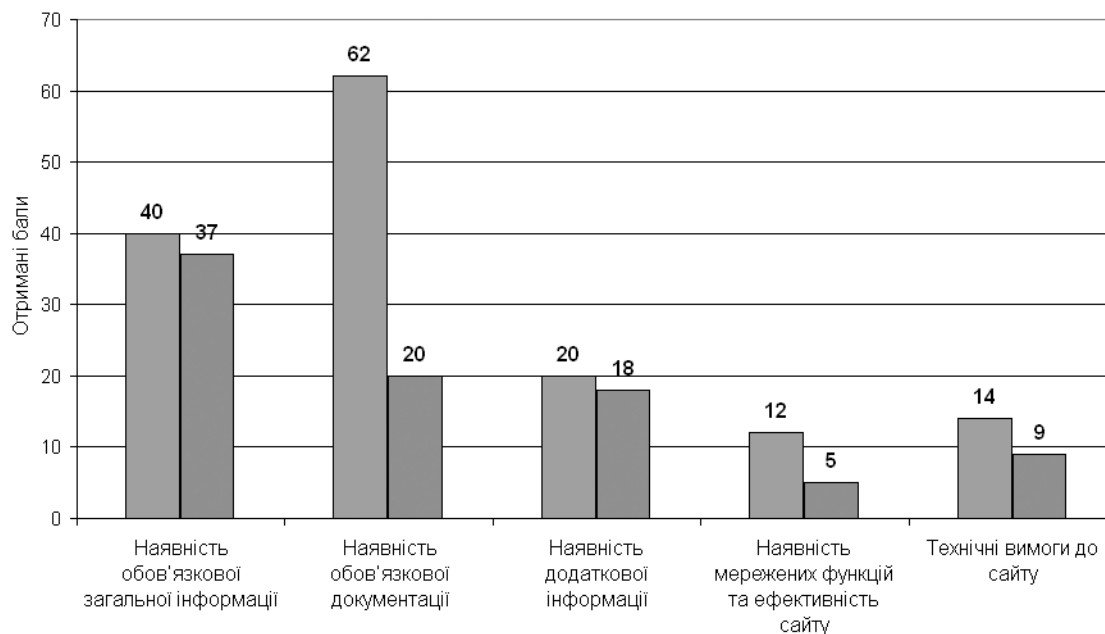
Сайт Лозівської міської ради (станом на 10 листопада 2010 р.) мав на своїх сторінках повідомлення про модернізацію сайту, містив велику кількість пустих розділів, що робило неможливим його остаточний моніторинг.

Суттєві недоліки

1. Деякі інформаційні сторінки завантажуються не коректно - на всю площу головної сторінки, в результаті деякі частини документів не можливо прочитати.

2. На сайті відсутня пошукова система.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки відносно максимально можливого

За напрямками оцінки «**Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації**», «**Наявність мережених функцій та ефективність сайту**» сайт отримав дуже низькі показники - нижче половини від максимально можливих.

На сайті розміщено майже усю обов'язкову загальну (крім поштової адреси) та додаткову інформацію - за цими напрямками сайт має дуже високий загальний показник.

Відсутня пошукова система задля пошуку документів та діюча електронна адреса. Рішення ради та виконкому представлені не в повному обсязі.

Сайт відповідає не всім технічним вимогам - існує проблема з відображенням інформаційних сторінок.

Сайти міських рад других за величиною міст в областях України які знаходилися на етапі наповнення, модернізації або мали найнижчий загальний показник станом на 2010 р.

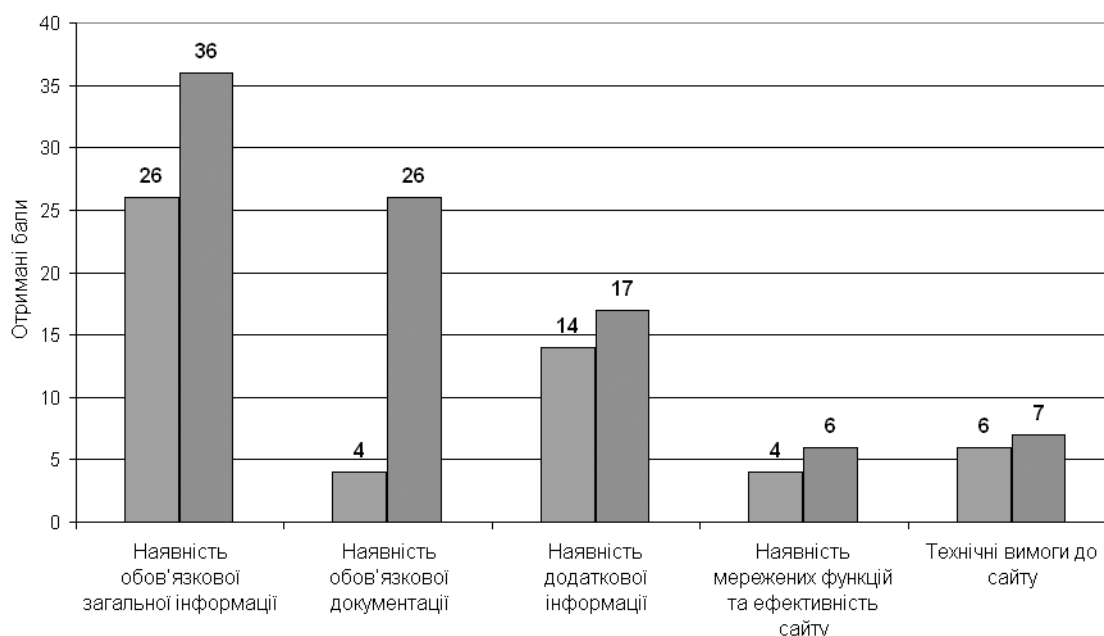
Сайт Калуської міської ради

Сайт **Калуської** міської ради за даними першого моніторингу (11.06.2010—21.09.2010) мав на своїх сторінках деякі пусті розділи без повідомлення про модернізацію. За даними повторного моніторингу певний час (08.11.2010—10.11.2010) більшість пустих розділів залишилися пустими.

Суттєві недоліки

1. Відсутня пошукова система задля пошуку документів.
2. Документи не можливо викачати.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі без виключно загальні показники.

Додано велику кількість обов'язкової загальної інформації, яка раніше була розміщена не в повному обсязі, з'явилась і якої не було зовсім. Зникли відомості про районні у містах ради, не знайдено «Показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат».

Значно покращилось становище з наявністю обов'язкової інформації. Якщо раніше сайт мав за цим напрямком лише 4 бали, зараз цей показник дорівнює 26 - розміщено велику кількість відсутніх раніше на сайті документів.

Наявна електронна адреса, якої не було раніше, рішення ради та виконкому зараз представлено у повному обсязі.

Сайт відповідає не всім технічним вимогам. Не передбачена можливість викачати документ. Деякі інформаційні сторінки мають дуже великий обсяг - важко зрозуміти що саме на них знаходиться. Що правда, порівняно з 2010р., стала значно краща логіка наявних розділів та підрозділів.

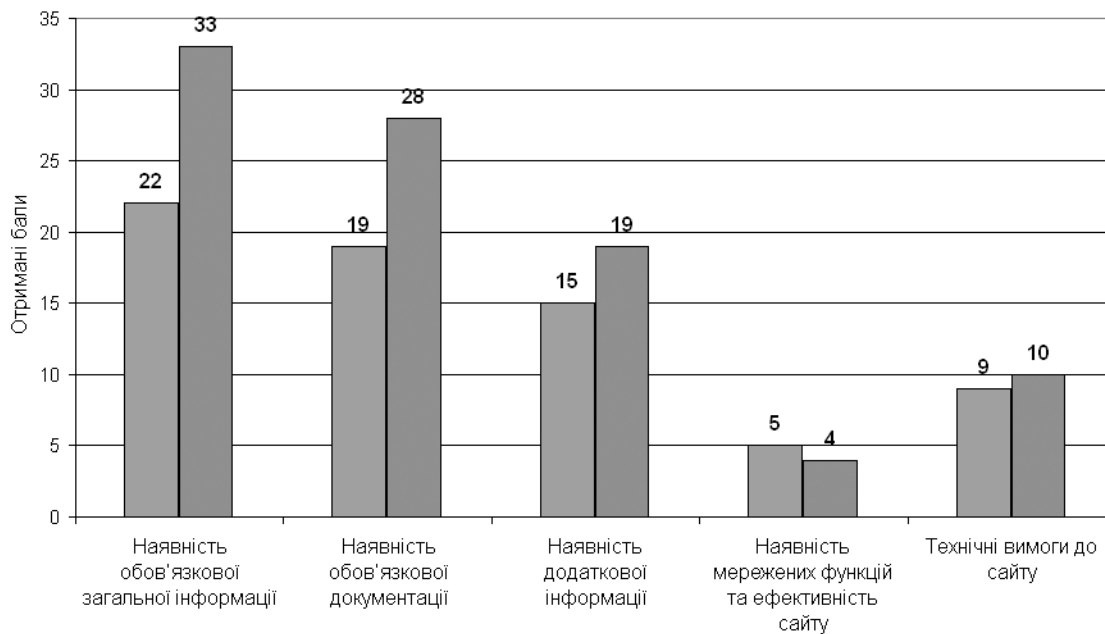
Сайт Ізмаїльської міської ради

Сайт Ізмаїльської міської ради за даними першого моніторингу (11.06.2010–21.09.2010) мав на своїх сторінках деякі пусті розділи без повідомлення про модернізацію. За даними повторного моніторингу певний час (08.11.2010–10.11.2010) більшість пустих розділів залишилися пустими. Зараз сайт повністю оновлено.

Суттєві недоліки

1. Рішення ради у архівах - не можливо знайти такі документи за допомогою пошукової системи.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі загальні показники крім «**Наявність мережених функцій та ефективність сайту**» - на новій версії сайту не вказано електрону адресу.

Додано **обов'язкову загальну та додаткову інформацію**, яка раніше була розміщена не в повному обсязі або була відсутня. Зникли «Відомості про проведення земельних аукціонів (оголошення, умови конкурсу, результати)». Розміщено певний перелік документів які були відсутні.

Порівняно з попередніми результатами зникла електрона адреса, але рішення ради та виконкому розміщено у повному обсязі.

Сайт відповідає не всім технічним вимогам.

Сайт Жмеринської міської ради

Сайт Жмеринської міської ради за даними першого моніторингу (11.06.2010–21.09.2010) мав на своїх сторінках деякі пусті розділи без повідомлення про модернізацію. За даними повторного моніторингу певний час (08.11.2010–10.11.2010) більшість пустих розділів залишилися пустими.

Позитивні впровадження

1. Головна сторінка крім загальної стрічки новин містить окремі інформаційні поля «Новини дня», «Актуально».

2. Розділ «Управління містобудування та архітектури» містить Правила забудови та використання територій міста Жмеринка – великий перелік різноманітних документів.

Суттєві недоліки

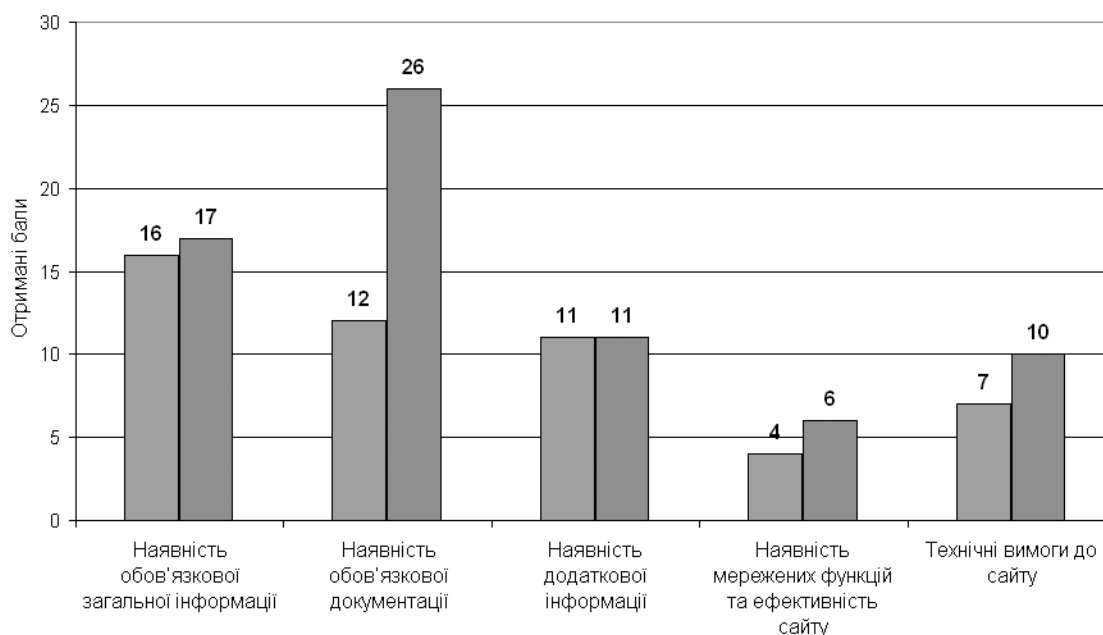
1. Порівняно з іншими сайт дуже повільно завантажується за посиланням і при необхідності потрапити на головну сторінку з інших. Щоправда з головної сторінки всі інші завантажуються швидко.

2. Розділи «Економіка», «Управління житлово-комунального господарства», «Управління освіти» та велика кількість інших - пусті.

3. Відсутня пошукова система задля пошуку документів.

4. Загальне враження що сайт недороблене.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі загальні показники крім «**Наявність на сайтах міської ради додаткової інформації**» який залишився на тому же рівні.

Додано деяку обов'язкову загальну інформацію, впроваджено окремий розділ «Дозвільний центр». Зникли відомості про проведення земельних аукціонів.

Додано деяку кількість документів які були відсутні раніше, але порівняно з попередніми результатами не знайдено: Звіт за виконання програми соціально-економічного розвитку за минулий рік, Щорічний звіт міського голови про свою роботу, Звіти міського голови про роботу виконавчих органів ради.

На сайті приділено мало уваги розміщенню додаткової інформації.

З'явилась електронна адреса, але зникли посилання на сайти центральних органів влади. Рішення ради та виконкому тепер представлені у повному обсязі, раніше вони були відсутні взагалі.

Сайт відповідає всім технічним вимогам, додатково реалізована можливість викачати документи.

Сайт Мукачівської міської ради

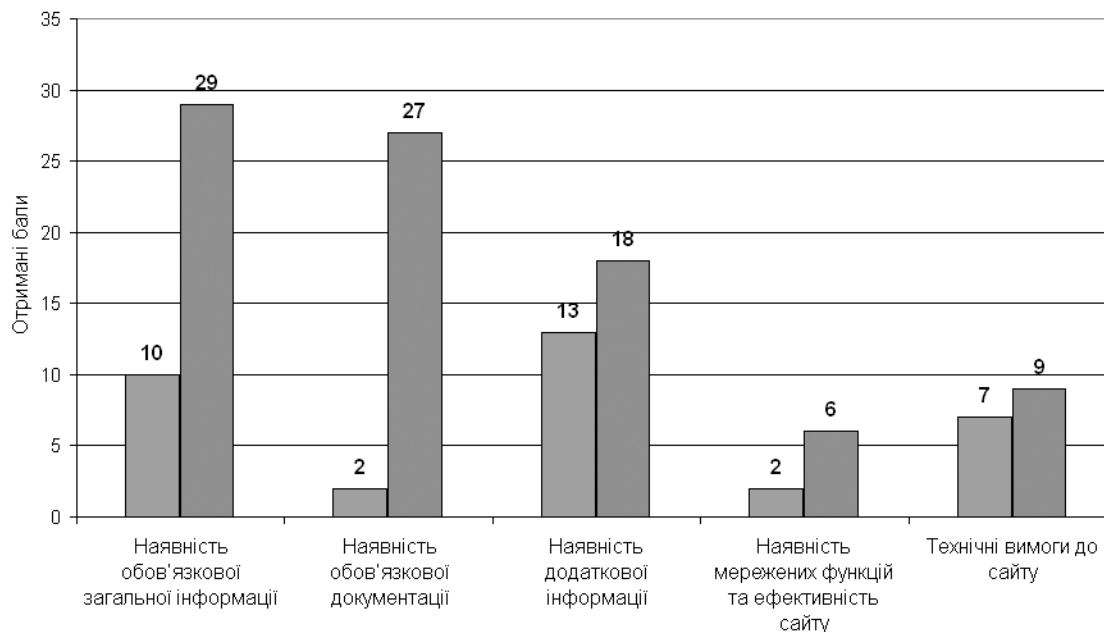
Сайт **Мукачівської** міської ради станом на кінець 2010 р. отримав найнижчий загальний показник серед інших сайтів – 32 бали з 144 максимально можливих.

Суттєві недоліки

1. Інформацію у деяких розділах сайту не оновлюють. Станом на 17.12.12 останні новини датовані 2012-11-30, розділ «Бюджет» містить документи за 2011р., деякі розділи мають посилання на архів і не містять нової інформації. План роботи ради на перше півріччя 2011р.

2. Деякі сторінки, порівняно з іншими сайтами, досить повільно завантажуються.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі без виключно загальні показники, деякі дуже суттєво. За напрямком «Наявність на сайтах міських рад обов'язкової загальної інформації» показник підвищився майже втричі.

Розміщено значно більшу кількість документів які були відсутні раніше, станом на 2010 р. за цим напрямком сайт мав лише 2 бали зараз цей показник становить 27 балів.

Приділено значно більше уваги і розміщенню додаткової інформації. З'явилися посилання на сайти центральних органів влади та рішення ради та виконкому яких не було раніше взагалі.

Сайт відповідає не всім технічним вимогам, деякі сторінки містять великі переліки інформації - важко зорієнтуватися що саме на них знаходиться.

Сайт Ніжинської міської ради

Сайт **Ніжинської** міської ради станом на кінець 2010 р. отримав найнижчий загальний показник серед інших сайтів – 32 бали (як і сайт Мукачівської міської ради) з 144 максимально можливих. Станом на 2012 р. створено суттєво новий ресурс за зовнішнім виглядом та структурою розміщення інформації.

Сьогодні сайт повністю оновлено, він має сучасний та приємний дизайн, чітку, логічну, зрозумілу структуру розміщення інформації. Можна швидко зорієнтуватися де що знаходиться. Крім основної стрічки розділів, реалізована додаткова. При завантаженні основного розділу можна відразу побачити всі наявні підрозділи у окремому полі.

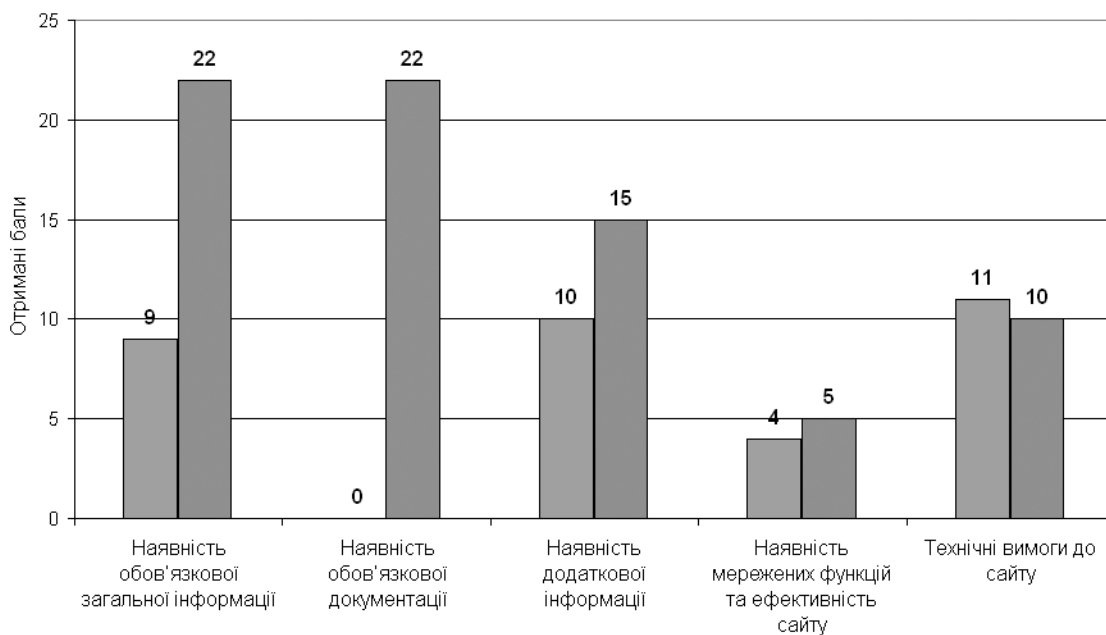
Позитивні впровадження

1. Дуже чітка структура розміщення інформації.

Суттєві недоліки

1. Підрозділи «Сучасне місто», «Статут міста», «Рішення сесії», «Управління та відділи» та багато інших - пусті.
2. Сайт потребує інформаційного наповнення великої кількості створених але пустих розділів. Деякі «кліки» на підрозділи викликають помилку при завантаженні інформаційної сторінки.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі загальні показники крім «Технічні вимоги до сайту» нова версія сайту не містить «Форум».

На сайті розмістили велику кількість обов'язкової загальної інформації яка була відсутня раніше - показник за цим напрямком виріс більш ніж вдвічі.

Приділено увагу розміщенню обов'язкових документів, якщо раніше сайт не містив жодного документу, зараз показник за цим напрямком дорівнює 22.

Розміщено додаткову інформацію, якої не було раніше. З'явилися посилання на сайти центральних органів влади, та рішення ради та виконкому, що правда вони представлені не в повному обсязі.

Сайт відповідає зазначеним технічним вимогам.

Сайт Новокаховської міської ради

Сайт **Новокаховської** міської ради станом на кінець 2010 р. отримав низький загальний показник серед інших сайтів – 42 бали 144 максимально можливих. На сьогодні цей Інтернет ресурс не змінив свого зовнішнього вигляду. Сайт має незвичну назву «Новой Каховке - 60», де зверху важко роздивитись напис «Офіційний сайт міста». До того ж наприкінці головної сторінки є повідомлення: «*Источники: Информация размещенная на сайте предоставлена Исполнительным комитетом Новокаховского городского совета или взята из открытых источников*». Виникають сумніви чи можна вважати цей ресурс офіційним представництвом Новокаховської міської ради? Нажаль іншого ресурсу у мережі Інтернет не знайдено.

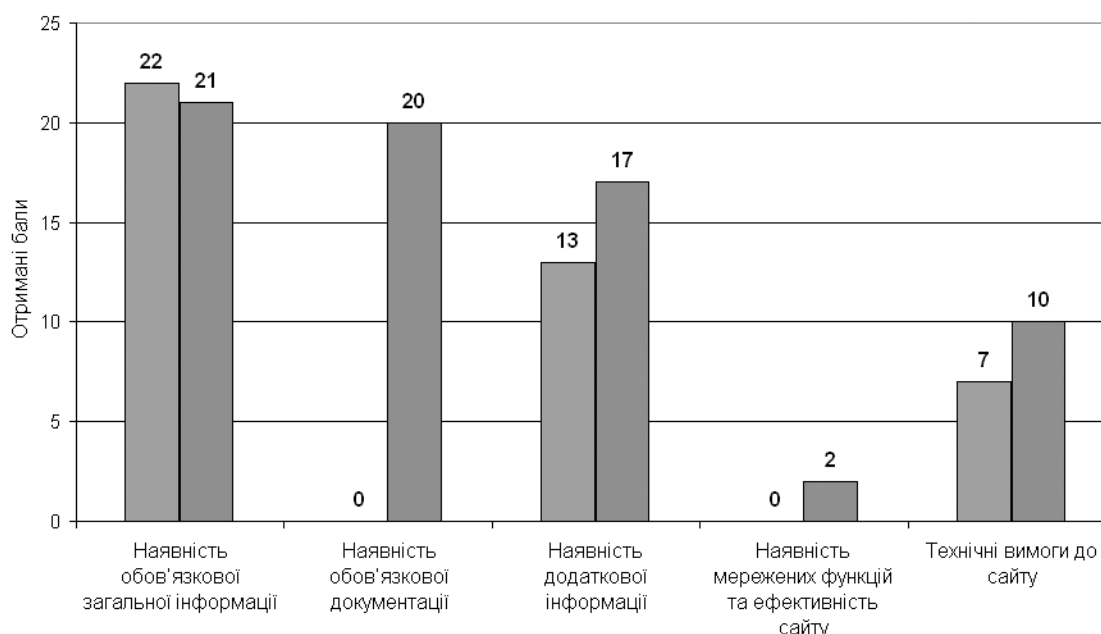
Позитивні впровадження

1. Створено окреме інформаційне поле: «Документи» («Публічна інформація»), наявна пошукова система задля пошуку документів, але вона містить тільки поля «Номер документу» та «Тип документу» - не логічний пошук (як правило номер документа невідомий користувачу, відомий зміст чи назва). Документи розміщено на окремому ресурсі «Сервер публічної інформації Новокаховської міської ради та її виконавчого комітету»

Суттєві недоліки

1. Головна сторінка сайту містить багато комерційної реклами.
2. У пошуковій системі задля пошуку документів відсутній параметр «Шукати за ключовим словом». Пошук за допомогою загальної системи видає перелік результатів який не містить назв рішень. Пошук документів ускладнено.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р на сайті суттєво покращився показник «**Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації**». За попередніми результатами на сайті не було знайдено жодного з зазначених обов'язкових документів, зараз цей показник становить 20 балів. При наявності адекватної пошукової системи задля пошуку документів цей показник може стати ще вищим.

Так і не приділили уваги розміщенню обов'язкової загальної інформації - цей показник залишився на тому ж рівні. Але додаткової інформації сайт став містити більше.

Залишився дуже низьким показник «**Наявність мережених функцій та ефективність сайту**» - додатково наявні рішення ради та виконкому, яких раніше не було зовсім. Відсутні «Діюча електронна адреса», «Електронна приймальня запитань громадян», «Зв'язки з сайтами центральних органів влади».

На відміну від попередніх результатів сайт відповідає технічним вимогам.

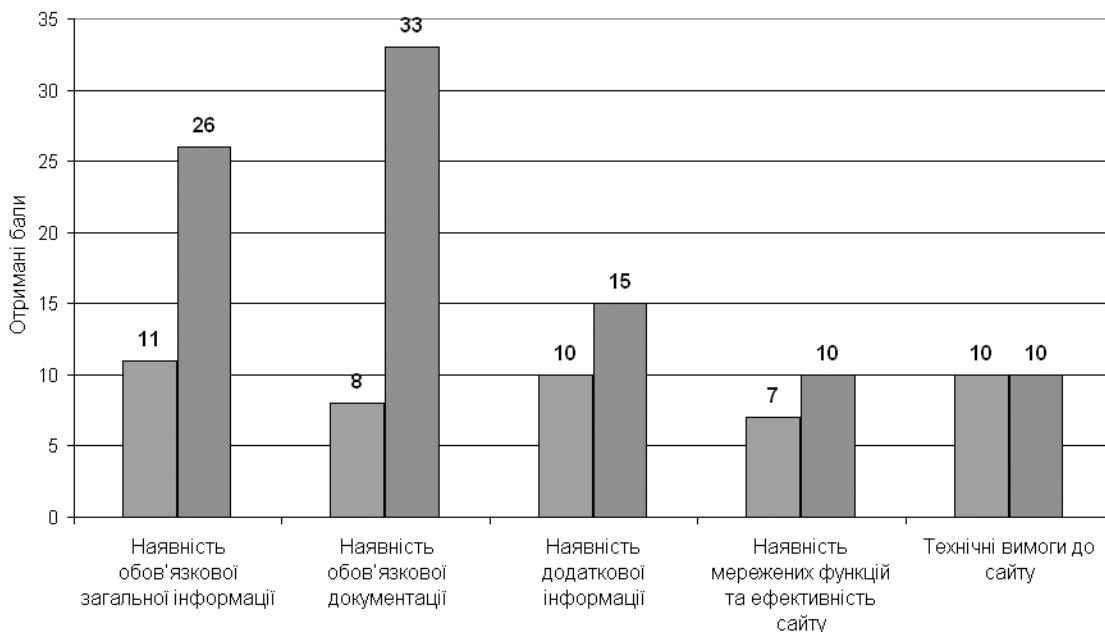
Сайт Дрогобицької міської ради

Сайт Дрогобицької міської ради станом на кінець 2010 р. отримав низький загальний показник серед інших сайтів – 46 бали 144 максимально можливих.

Позитивні впровадження

1. Передбачено окремий розділ «Документи» з пошуковою системою задля пошуку документів, яка має додаткові параметри пошуку.

Загальні показники за окремими критеріями оцінки отримані 2009р. відносно показників 2012р.

Порівняно з 2010 р покращилися всі загальні показники. Додано велику кількість **обов'язкової загальної інформації**, яка була раніше відсутня, показник підвищився більш ніж у два рази. Порівняно з попередніми результатами оцінювання за цим напрямком не знайдено «Відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори».

Значно покращився показник «**Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації**», показник збільшився у чотири рази, з'явилися велика кількість документів які були раніше відсутні.

Розміщено більше **додаткової інформації**. На відміну від попередніх результатів з'явилися посилання на сайти центральних органів влади. Рішення ради та виконкому тепер представлені у повному обсязі.

Сайт відповідає зазначеним технічним вимогам.

ВИСНОВОК

Станом на 2012 р. всі міські ради обласних центрів та других за величиною міст з областей України мають свої офіційні інтернет ресурси.

Багато міських рад створили принципово нові сайти які мають сучасний дизайн та чітку, логічну структуру розміщення інформації. Впроваджують нові інтернет можливості: інтерактивні карти маршрутів транспорту, можливість підписатися на розсилку (RSS-розсилка), перегляд on-line трансляцій та відео матеріалів безпосередньо с сайту. Проводять інтеграцію з іншими самостійними інтернет ресурсами, створюють додаткові (окремі ресурси задля розміщення документів ради), відбувається інтеграція з популярними соціальними мережами.

На більшості сайтах міських рад враховано надані раніше рекомендації:

- створено окремі тематичні розділи, структура сайтів стала більш логічною;
- додано велику кількість інформації за всіма напрямками оцінки, яка була відсутня;
- створені пошукові системи задля пошуку документів;
- впроваджені «Інтернет-приймальні громадян»;
- на головних сторінках додані поштові та електронні адреси міських рад;
- більше уваги приділено розміщенню новин. Крім основної стрічки додано окремі інформаційні поля «Оголошення», «Повідомлення», «Анонси подій», іноді створені додаткові розділи «Новини». В найкращих випадках новини згруповані у окремі тематичні розділи. Тепер значно легше зорієнтуватися що саме знаходиться у новинах. Додано «Архіви новин»;

- значно покращилось становище щодо наявності обов'язкової документації та пошуку документів, на деяких ресурсах створені окремі ресурси де розміщено документи ради.

З сайтів які були *відсутні або наявні але не працювали* станом на 2009-2010р.р. сайт **Севастопольської** міської ради станом на 2012р. має досить високі показники за всіма напрямками оцінки (більше половини балів відносно максимально можливого)крім категорії **«Наявність мережевих функцій»**.

На сайті **Ужгородської** міської ради дуже низький показник за напрямком **«Наявність обов'язкової документації»** лише 10 з 62 максимально можливих балів, проте показник **«Наявність додаткової інформації»** майже максимально можливий - 19 з 20 балів.

Сайт **Дніпропетровської** міської ради має максимальний показник за напрямком оцінки **«Наявність обов'язкової загальної інформації»**, майже максимальний за напрямком **«Наявність додаткової інформації»** 17 з 20 балів та **«Наявність мережевих функцій»** 8 з 12. На цьому сайті розміщено половина зазначених у методиці обов'язкових документів.

Сайт **Новодністрівської** міської ради має дуже низькі показники за всіма напрямками оцінки, приділено увагу лише розміщенню додаткової інформації. Сайт потребує повної модернізації структури та інформаційного наповнення - на головній сторінці наявна лише загальна стрічка головних розділів.

Кращий стан має сайт **Лозівської** міської ради, на ньому розміщено майже усю обов'язкову загальну та додаткову інформацію. Слабким місцем цього інтернет ресурсу є: **«Наявність обов'язкової документації»** отримано лише 20 з 62 максимально можливих балів та **«Наявність мережевих функцій та ефективність сайту»** (відсутня пошукова система задля пошуку документів та діюча електронна адреса. Рішення ради та виконкому представлені не в повному обсязі). Сайт відповідає не всім технічним вимогам - існує проблема з відображенням інформації.

Щодо сайтів моніторинг яких проводився раніше але вони *отримали найнижчі загальні показники* або *знаходилися на етапі наповнення чи оновлення*. На всіх без виключення сайтах можна відмітити підвищення показників за всіма напрямками оцінки, на деяких суттєво значне.

Окрему увагу слід звернути на наступні інтернет представництва. Сайт **Калуської** міської ради станом на 2010 р. за напрямком **«Наявність обов'язкової документації»** отримав лише 4 бали зараз цей показник дорівнює 26.

На сайті **Жмеринської** міської ради показник **«Наявність обов'язкової документації»** підвищився більше ніж вдвічі.

На сайті **Мукачівської** міської ради показник **«Наявність обов'язкової загальної інформації»** підвищився втричі, за напрямком **«Наявність обов'язкової документації»** у 2010 р. було отримано лише 2 бали, зараз цей показник дорівнює 27.

На сайті **Ніжинської** міської ради показник **«Наявність обов'язкової загальної інформації»** підвищився більш ніж вдвічі. Станом на 2010р. як на сайті **Ніжинської** міської ради так і на сайті **Новокаховської** міської ради не було знайдено жодного з зазначених у методиці моніторингу обов'язкових документів, зараз за напрямком **«Наявність обов'язкової документації»** ці сайти отримали 22 та 20 балів відповідно.

Значно покращилось становище і на сайті **Дрогобицької** міської ради. Показник **«Наявність обов'язкової загальної інформації»** виріс більш ніж вдвічі, а показник **«Наявність обов'язкової документації»** - у чотири рази, замість 8 балів отримано 33.

Деякі новостворені сайти як міських рад обласних центрів так і міських рад других за величиною міст в областях України, перебуваючи у робочому стані і маючи досить продуману структуру розділів та підрозділів потребують доопрацювання - велика кількість створених розділів пусті.

МЕТОДИКА МОНІТОРИНГУ ІНТЕРНЕТ-САЙТІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Мета моніторингу: оцінити ступінь інформаційної відкритості та наповненості офіційних сайтів органів місцевого самоврядування.

Основні цілі моніторингу:

1. Отримання та опрацювання інформації щодо дотримання органами виконавчої влади вимог Постанови КМУ «Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» № 3 від 04.02.2002 р.(далі – Постанова КМУ № 3 від 04.02.2002 р.).
2. Визначення рівня доступності інформації про склад та роботу органів виконавчої влади громадянам України.
3. Визначення рівня доступності рішень органів виконавчої влади, зручність у користуванні офіційним веб-ресурсом органу місцевого самоврядування.
4. Підвищення рівня відкритості та прозорості в діяльності органів виконавчої влади.
5. Визначення загального рівня прозорості та відкритості в діяльності органів виконавчої влади.
6. Максимальне поширення отриманої інформації.

Методика: моніторинг здійснюється оцінюванням ступеня відповідності наявних сайтів вимогам Постанови КМУ № 3 від 04.02.2002 р.

Постанова виділяє обов'язкові пункти інформації для розміщення на сайтах для ЦОВВ – 20 пунктів; ОДА – 26 пунктів.

Окрім вищевказаних обов'язкових пунктів, ми додали пункти, які стосуються зручності у користуванні сайтом з точки зору користувача, повноти розміщеної інформації, роботи його функцій та базових опцій щодо їх правильної роботи та відображення інформації.

Опрацюванню підлягають:

- сайти обласних рад – 25;
- сайти міських рад міст обласних центрів та других за величиною міст області – 50.

1. Наявність на сайтах обов'язкової загальної інформації

У ході моніторингу визначається, чи містить сайт таку обов'язкову загальну інформацію:

1. Офіційна назва органу місцевого самоврядування, місце розташування і адреса для листування, телефон та адреса електронної пошти.
2. Особисті дані (біографія) голови ради – для обласних рад, міського голови – для міських рад, те саме – щодо секретаря ради та заступників голови.
3. Склад депутатів, їхні біографії, адреси приймалень, розклад прийомів, адреси для листування.
4. Назви та склад постійних та тимчасових комісій.
5. Назви і склад депутатських груп та фракцій.
6. Структура і склад секретаріату ради, адреса для листування, телефони.
7. Структура і склад виконавчого комітету ради (в містах).

8. Особисті дані членів виконкому, їхні посади, адреси, години прийому.
9. Перелік головних управлінь та управлінь виконкому, їх структура, склад, місце розташування, години роботи, нормативна база (положення про управління).
10. Відомості про районні та районні у містах ради, їхнє місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів.
11. Відомості про місцезнаходження місцевих органів державної влади, їх управлінь, відділів та інших структурних підрозділів міністерств і відомств – поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів;
12. Перелік комунальних (для міст) та державних (для областей) підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, які розміщені на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці із зазначенням адреси, номерів телефонів.
13. Відомості про установи і заклади соціальної сфери із зазначенням адреси, номерів телефонів.
14. Порядок реєстрації, ліцензування окремих видів діяльності у відповідній сфері, зразки документів та інших матеріалів, необхідних для реєстрації та отримання відповідної ліцензії (розрахункові рахунки для внесення платежів, розмір цих платежів тощо).
15. Показники виплат заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій тощо.
16. Показники розрахунків за енергоносії та житлово-комунальні послуги для різних груп платників.
17. Відомості про чинні тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня.
18. Відомості про проведення закупівлі товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти.

2. Наявність на сайтах обов'язкової документації

У ході моніторингу визначається, чи містить сайт обов'язкові нормативно-правові документи, які регламентують діяльність ради та інформацію щодо діяльності ради, виконавчого комітету (для міст) та результатів діяльності їх підрозділів:

1. Статут міста (області – за наявності).
2. Генеральний план міста – для міських рад, схеми планування територій – для обласних рад.
3. Правила забудови міста чи території.
4. Регламент роботи сесій та постійних комісій.
5. Бюджет на поточний рік.
6. Звіт про виконання бюджету за минулий рік.
7. Програма соціально-економічного розвитку.
8. Звіт про виконання програми соціально-економічного розвитку за минулий рік.
9. Регіональні та місцеві програми.
10. Щорічні звіти про виконання регіональних та місцевих програм.
11. Державні програми в частинах, що стосуються міста чи території.
12. Щорічні звіти про виконання державних програм.
13. Базове законодавство щодо повноважень ради.
14. Положення про постійні та тимчасові комісії ради.
15. Положення про секретаріат ради.
16. Плани роботи та розклад засідань ради.
17. Проекти порядку денного сесій.
18. Порядок денний сесій ради – затверджений.
19. Протоколи засідань ради.
20. Стенограми засідань ради.
21. Проекти рішень ради, оприлюднені відповідно до регламенту.
22. Рішення ради.

23. Плани роботи та розклад засідань комісій.
24. Порядок денний засідань комісій.
25. Протоколи засідань комісій.
26. Рішення комісій.
27. Звіти комісій про свою роботу.
28. Звіти депутатів.
29. Депутатські запити.
30. Оголошення про земельні аукціони та конкурси.
31. Результати земельних аукціонів та конкурсів.

3. Наявність на сайтах додаткової інформації

У ході моніторингу визначається, чи містить сайт таку додаткову інформацію:

1. Сучасна територія та історія міста чи регіону, адміністративно-територіальний устрій.
2. Загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у регіоні, вільні економічні зони, розвиток туризму тощо.
3. Відомості про розвиток науки і освіти (перелік навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва), посилання на інші інтернет-ресурси міста чи регіону.
4. Статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо.
5. Символіка, пам'ятні дати, свята міста чи регіону.
6. Інтернет-приймальня звернень та запитань громадян.
7. Територіальна чи міська виборча комісія.
8. Новини міста чи регіону.
9. Мапа міста чи регіону.
10. Офіційна хроніка та новини.
11. Офіційні повідомлення і заяви.
12. Анонси офіційних акцій та зустрічей.
13. Прес-релізи.
14. Інтерв'ю та виступи керівників.

4. Наявність мережевих функцій та ефективність сайта

У ході моніторингу визначають, чи виконує сайт такі функції:

1. Пошук документів ради, постійних комісій, розпоряджень голови, рішень виконкому.
2. Має діючу електронну адресу.
3. Має електронну приймальню запитань громадян та зв'язок із сайтами центральних органів влади.
4. Визначає повноту подання рішень ради, виконкому, комісій та розпоряджень голови на сайті.
5. Визначає, чи проходять веб-конференції представників влади із громадянами.

5. Технічні вимоги до сайта

1. Сайт має обов'язково бути сумісним із широко використовуваним програмним забезпеченням (Internet Explorer 6.0).
2. Окремі сторінки сайта мають бути невеликими за обсягом для можливості перегляду інформації при повільному інтернет-з'єднанні (це може бути окрема текстова версія сайта, без зображень, доступна з головної сторінки).

3. Матеріали мають бути доступні для скачування, їх бажано розмішувати на сайті у форматі, який не потребує встановлення ліцензійного програмного забезпечення, наприклад PDF (якщо взяти формат MS Word, то це ліцензійне ПЗ, а PDF можна переглядати за допомогою безкоштовного Acrobat Reader). Можливий ще формат RTF – переглядається за допомогою вбудованих засобів системи.

4. Структурно сайт має бути впорядкованим за логічними принципами: як, звідки і куди можна потрапити під час перегляду.

5. Інтерфейс має бути інтуїтивно зрозумілим для користувачів, не дуже обізнаних з комп'ютерними програмами.

6. Якщо існує конференція (форум), сайт має модеруватися щоденно для виявлення та знищення заборонених на форумах висловлювань (нецензурна лексика тощо).

7. На форумі має бути розділ з правилами форуму та передбачати реєстрацію учасників.

6. Хід та оцінка результатів моніторингу

Кожен вид інформації, який відображений в п. 1-5 Методики оцінюється за такою шкалою:

0- «Інформація відсутня» – цей вид інформації не наданий на офіційному інтернет-сайті ОДВ;

1- «Часткове наповнення» – цей вид інформації наданий частково або не в повному обсязі;

2- «Інформація повна» – цей вид інформації представлений в повному обсязі;

- «Не працює» – ця оцінка стосується лише тих опцій, які присутні на офіційному сайті або не працюють або не відображають кінцевий результат (наприклад: пошукова система, інформація про склад ради чи комітетів, мапа області чи району).

Хід моніторингу відображається в таблицях відповідно до додатків. На кожний веб-сайт заповнюються такі таблиці відповідностей:

1. Додаток № 1. Таблиця «Наявність на сайтах обов'язкової загальної інформації».

2. Додаток № 2. Таблиця «Наявність на сайтах обов'язкової документації».

3. Додаток № 3. Таблиця «Наявність на сайтах додаткової інформації».

4. Додаток № 4. Таблиця «Наявність мережевих функцій та ефективність сайта».

5. Додаток № 5. Таблиця «Технічні вимоги до сайта».

За результатами моніторингу складаються загальні підсумкові таблиці щодо відповідності вимогам Постанови КМУ від 04.01.2002 р. № 3 та зручності в користуванні, доступності та відкритості інформації для кожного сайта відповідно до додатків:

1. Додаток № 6. «Підсумкова таблиця відповідності веб-сайта вимогам Постанови КМУ № 3».

Додаток № 7. «Підсумкова таблиця відкритості, доступності та зручності у користування веб-сайтом органу».

Наявність на сайтах міських рад обов'язкової загальної інформації

ОБОВ'ЯЗКОВА ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ / МІСЬКА РАДА		Севастопольська	Ужгородська	Дніпропетровська	Черкаська	Тернопільська	Львівська	Львівська	Чернівецька	Новодністрівська	Львівська	Калузька	Львівська	Жмеринська	Львівська	Миколаївська	Львівська	Новокаховська	Дрогобицька	
1	Офіційна назва, місце розташування, адреса для листування та телефони, адреса електронної пошти (зворотній зв'язок)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Особисті дані міського голови та його заступників, телефони приймальні, розклад прийомів громадян	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Особисті дані секретаря ради, телефони приймальні	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4	Список депутатів, адреси приймальень та телефони, розклад прийомів	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	Назви та склад постійних та інших комісій	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	Назви та склад депутатських фракцій та груп	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
7	Структура і склад виконавчого комітету, адреса для листування та телефони	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
8	Особисті дані членів виконавчого комітету, їх посади, адреси, години прийому	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Структура та склад апарату (секретаріату) ради, адреса для листування та телефони	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
10	Особисті дані керівництва апарату, їх посади, адреси, години прийому	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	Перелік головних управлінь та управлінь виконавчого комітету, їх структура, керівний склад, місце розташування, години роботи, нормативна база (положення про управління), їх місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	Відомості про районні у містах ради (в містах з районним поділом), їх місцезнаходження, поштові адреси, номери телефонів, факсів, адреси електронної пошти та веб-сайтів	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Перелік комунальних підприємств, правоохоронних органів, лікувальних, оздоровчих установ, дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів, які знаходяться на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці із зазначенням адреси, номерів телефонів	2	1	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
14	Відомості про установи і заклади соціальної сфери із зазначенням адреси, номерів телефонів	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
15	Порядок реєстрації, ліцензування окремих видів діяльності у відповідній сфері, зразки документів та інших матеріалів, необхідних для реєстрації та отримання відповідної ліцензії (роз'яснювальні матеріали для внесення платежів, розмір цих платежів тощо)	-	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
16	Показники виплати заробітної плати, грошового забезпечення, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
17	Показники розрахунків за енергоносії та житлово-комунальні послуги різних груп платників	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	0	0	0
18	Відомості про діючі тарифи та пільги, місцеві податки і збори, розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом відповідного рівня	-	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
19	Відомості про проведення закупівлі товарів (робіт, послуг) за бюджетні кошти	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
20	Відомості про проведення земельних аукціонів (оголошення, умови конкурсу, результати)	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
УСЬОГО:		30	26	40	38	32	34	32	32	12	37	36	33	17	29	22	21	26	26	26

Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації

	Севастопольська	Ужгородська	Черкаська	Тернопільська	Львано-Франківська	Чернігівська	Новодністрівська	Лозівська	Капуцька	Ізмалтівська	Жмеринська	Мукачівська	Нижинська	Новокаховська	Дрогобицька
1	0	0	2	2	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	2
2	2	0	0	2	2	2	0	2	0	0	0	2	0	0	0
3	1	0	2	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0
4	2	0	2	2	0	2	2	0	0	2	2	1	0	0	2
5	2	2	2	2	0	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2
6	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	2	2	0	2	2
7	2	0	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2
8	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	0	2	2	2	0
9	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0
10	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0
11	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	2	0	0	0	2	2	0	0	2	0	2	2	0	2	2
13	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
14	2	0	0	0	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2	2
15	2	0	2	0	0	2	0	0	2	0	2	0	2	0	0
16	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2
17	2	0	2	0	0	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
18	0	0	2	0	0	2	0	2	0	2	2	2	0	0	2
19	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	2	2	2	2	0	2	2	2	2	0	2	0	2
21	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
24	2	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	2
25	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2
УСЬОГО: 35 10 32 30 18 42 36 18 20 26 28 26 27 22 20 33															

Наявність на сайтах міських рад додаткової інформації

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ / МІСЬКА РАДА		Севастопольська	Ужгородська	Дніпропетровська	Черкаська	Тернопільська	Львівська	Новоград-Волинська	Львівська	Капуцька	Львівська	Жмеринська	Мукачівська	Нижня	Новокаховська	Дрогобицька
1	Сучасна територія, адміністративно-територіальний устрій, мапа міста	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2
2	Історія міста, символіка, пам'ятні дати, свята	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	1
3	Загальний огляд економіки, опис природних ресурсів, відомості про транспортну інфраструктуру, засоби комунікації, промисловість, сільське господарство, створення привабливих інвестиційних умов у місті, вільні економічні зони, розвиток туризму тощо	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
4	Статистичні відомості про стан соціально-економічного розвитку, стан народжуваності та смертності, житлово-комунальні умови, житлово-комунальні платежі населення, дотримання правопорядку тощо	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
5	Відомості про розвиток науки і освіти (перелік навчальних закладів і наукових установ, закладів культури і мистецтва), посилення на інші інтернет-ресурси міста чи регіону	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
6	Інтернет-приміщення звернень та запитань громадян	0	2	2	2	2	2	2	0	2	0	2	0	-	0	2
7	Територіальна (міська) виборча комісія, склад, адреса, телефони	0	2	2	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2
8	Відомості про ЗМІ, засновані міською радою (назви, адреси, веб-сайти)	-	2	-	0	0	2	2	2	2	2	0	2	2	2	0
9	Новини міста, хроніка діяльності органів влади, виступи та інтерв'ю керівників	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
10	Офіційні прес-релізи, повідомлення, заяви та анонси офіційних подій	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
УСЬОГО:		13	19	17	18	17	15	18	16	18	17	19	11	18	15	17

Наявність мережевих функцій та ефективність сайту

МЕРЕЖЕВІ ФУНКЦІЇ / МІСЬКА РАДА		Севастопольська	Ужгородська	Дніпропетровська	Черкаська	Тернопільська	Івано-Франківська	Чернігівська	Новодністрівська	Львівська	Калузька	Ізмаїльська	Жмеринська	Мукачевська	Ніжинська	Новокаховська	Дрогобицька
1	Пошук документів ради, постійних комісій, рішень виконкому, розпоряджень голови	1	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	-	2
2	Діюча електронну адреса	2	2	0	2	2	2	2	0	0	2	0	2	2	2	0	2
3	Електронна приймальня запитань громадян	0	2	2	2	2	2	2	0	2	0	2	2	0	-	0	2
4	Зв'язки з сайтами центральних органів влади	-	1	2	2	0	2	2	2	2	0	2	0	2	2	0	0
5	Визначити повноту представлення рішень ради, виконкому та розпоряджень голови на сайті	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	1
6	Визначити, чи проходять веб-конференції представників влади з громадянами	-	0	0	2	2	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
УСЬОГО:		4	7	8	12	8	10	10	4	5	6	4	6	6	5	2	7

Технічні вимоги до сайту

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ / МІСЬКА РАДА		Севастопольська	Ужгородська	Дніпропетровська	Черкаська	Тернопільська	Івано-Франківська	Чернігівська	Новодністрівська	Львівська	Калузька	Ізмаїльська	Жмеринська	Мукачівська	Ніжинська	Новокаховська	Дрогобицька
1	Сайт має обов'язково бути сумісним з розповсюдженим програмним забезпеченням (Internet Explorer 6.0).	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Окремі сторінки сайту мають бути невеликими за обсягом для можливості перегляду інформації при повільному Інтернет з'єднанні (це може бути окрема текстова версія сайту, без зображень, доступна з головної сторінки).	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2
3	Матеріали мають бути доступні для скачування, їх бажано розміщувати на сайті у форматі який не потребує встановлення ліцензійного програмного забезпечення, наприклад PDF. (Якщо взяти формат MS Word то це ліцензійне ПЗ, а PDF можна переглядати за допомогою безкоштовного Acrobat Reader). Можливий ще формат RTF - переглядається за допомогою вбудованих засобів системи.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2
4	Структурно сайт має бути впорядкованим за логічними принципами як звідки і куди можна потрапити при перегляді.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	Інтерфейс має бути інтуїтивно зрозумілим для користувачів не дуже обізнаних з комп'ютерними програмами.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	Якщо існує конкуренція (форум), сайт має модеруватися щоденно для виявлення та знищення заборонених на форумах висловлювань (нецензурна лексика, і т. ін.).	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	На форумах має бути розділ з правилами форуму	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
УСЬОГО:		10	10	10	14	10	10	10	10	9	7	10	10	10	9	10	10

Загальні зведені результати за всіма таблицями

КАТЕГОРІЇ ОЦІНЮВАННЯ / МІСЬКА РАДА	показник														Максимально можливий показник			
	Севастопольська	Ужгородська	Дніпропетровська	Черкаська	Тернопільська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська	Львівська		Львівська	Львівська	Львівська
За табл. 1 «Навність загальної обов'язкової інформації»	30	26	40	38	32	32	34	32	37	36	33	33	17	29	22	21	26	40
За табл. 2 «Навність обов'язкової документації»	35	10	32	30	18	42	36	18	20	26	28	26	26	27	22	20	33	62
За табл. 3 «Навність додаткової інформації»	13	19	17	18	17	15	18	16	18	17	19	11	11	18	15	17	15	20
За табл. 4 «Навність мережних функцій та ефективність сайту»	4	7	8	12	8	10	10	4	5	6	4	6	6	6	5	2	7	12
За табл. 5 «Технічні вимоги»	10	10	10	14	14	10	10	10	9	7	10	10	10	9	10	10	10	14
Загальний показник	92	72	107	112	89	111	106	60	89	92	94	70	70	89	74	70	91	148

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ОБ'ЄКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАЯВНОСТІ САЙТІВ СТАНОМ НА КІНЕЦЬ 2012 р.	4
Зміни інтернет адрес, офіційні назви сайтів	
<i>Сайти міських рад обласних центрів</i>	5
<i>Сайти міських рад других за величиною міст в областях України</i>	6
ОЦІНЮВАННЯ НАЯВНОСТІ ДОДАТКОВИХ ПОКАЗНИКІВ (сайти обласних рад станом на кінець 2012р.)	7
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ НАПОВНЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ НА САЙТАХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯКІ БУЛИ НАДАНІ РАНІШЕ ...	8
РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ САЙТІВ МІСЬКИХ РАД 2012р	
Сайти міських рад обласних центрів які були відсутні або знаходилися у неробочому стані (станом на 2009р.)	10
<i>Сайт Севастопольської міської ради</i>	10
<i>Сайт Ужгородської міської ради</i>	11
<i>Сайт Дніпропетровської міської ради (сайт приклад щодо структури розміщення інформації та технічної реалізації)</i>	12
Сайти міських рад обласних центрів які знаходилися на етапі наповнення, модернізації або мали найнижчий загальний показник станом на 2009 р.	
<i>Оновлений сайт Черкаської міської ради</i>	17
<i>Сайт Тернопільської міської ради</i>	19
<i>Сайт Івано-Франківської міської ради</i>	20
<i>Сайт Чернігівської міської ради</i>	21
Сайти міських рад других за величиною міст в областях України які були відсутні або знаходилися у неробочому стані (станом на 2010р.)	
<i>Сайт Новодністрівської міської ради</i>	22
<i>Сайт Лозівської міської ради</i>	22
Сайти міських рад других за величиною міст в областях України які знаходилися на етапі наповнення, модернізації або мали найнижчий загальний показник станом на 2010 р.	
<i>Сайт Калуської міської ради</i>	24
<i>Сайт Ізмаїльської міської ради</i>	25
<i>Сайт Жмеринської міської ради</i>	25
<i>Сайт Мукачівської міської ради</i>	26
<i>Сайт Ніжинської міської ради</i>	27
<i>Сайт Новокаховської міської ради</i>	28
<i>Сайт Дрогобицької міської ради</i>	29
ВИСНОВОК	31
МЕТОДИКА МОНІТОРИНГУ ІНТЕРНЕТ-САЙТІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	33
<i>Таблиця 1 Наявність на сайтах міських рад обов'язкової загальної інформації</i>	37
<i>Таблиця 2 Наявність на сайтах міських рад обов'язкової документації</i>	38
<i>Таблиця 3 Наявність на сайтах міських рад додаткової інформації</i> ..	39
<i>Таблиця 4 Наявність мережевих функцій та ефективність сайта</i> ..	40
<i>Таблиця 5 Технічні вимоги до сайта</i>	41
<i>Таблиця 6 Загальні зведені результати за всіма таблицями</i>	42

інформаційно-аналітичне видання

*Інформаційна відкритість сайтів міських рад станом на 2012 р.
Які зміни відбулися*

Автор: Корчинський Сергій Михайлович

Інститут громадянського суспільства
м. Київ, б-р Дружби народів, 22, к. 21
тел./факс: 529-73-94
ел. пошта: csi@csi.org.ua
Інтернет сторінка: www.csi.org.ua

Підписано до друку з оригінал-макету 19.12.2012 р.,
Формат 60x84/8 Гарнітура NewtonCTT Папір офсетний,
Ум. друк. арк. 4,65 Обл.-вид. арк 1,86 Наклад 100 прим.